

de Sprokkel

vrijzinnig humanistisch tijdschrift
regio Westhoek Noord

HERFST 2019

thema **VROUWEN**

V.U.: Marc Van Muylen, Galloperstraat 48, 8670 Koksijde Verschijnt driemaandelijks oktober - november - december | 8ste jaargang nr. 2

Afgeefkantoor: Gent X
P913985 - BC31649

de mens.nu
is vrijzinnig humanistisch

de Sprokkel | 8ste jaargang nr. 2
oktober - november - december 2019
Verschijnt driemaandelijks
Verantwoordelijke uitgever: Marc Van Muylem
erkenningnummer: P913985
PB nummer: BC31649
Vrijzinnig Huis Koksijde
Galopperstraat 48
8670 Koksijde
T 058 51 90 94
M 0498 56 61 30
vrijzinnighuiskoksijde@gmail.com
www.vrijzinnighuiskoksijde.be

kernredactie
Lore Alleman
Nele Deblauwe
Lieve De Cuyper
André Laveyne
Marc Mortier
Marc Van Muylem
Stefanie Proot

droegen ook bij aan dit nummer
Klaus Vanhoutte
Magda Demeyer
Sofie Deboeuf
Els Keytsman
Stephan Hungenaert
Els Poulblon
Annie Decler
Annelies Leysen
Jennie Vanlerberghe

Bericht aan de lezers en de auteurs
Dit tijdschrift wordt gratis verspreid binnen de vrijzinnig humanistische gemeenschap regio Westhoek Noord. Wens je dit tijdschrift te ontvangen stuur dan je adresgegevens naar diksmuide@demens.nu. Je gegevens worden, behoudens bezwaar, opgenomen in een bestand beheerd door het huisvandeMens Diksmuide en uitsluitend gebruikt voor de verspreiding van dit tijdschrift.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de door derden geleverde artikels. De kernredactie behoudt zich het recht om ingeleverde artikels te wijzigen, in samenspraak met de auteurs.

Inhoud

Editoriaal	2
Actueel	3
Column	4
Hoofdartikels	5-6-7-8-9
.....	10-11-12-13-14-25
Activiteiten in de regio	16-17-18-19
HvdM Diskmuide	20-21
Lokale vereniging	22-23-24-25
Interview Tejo	26-28
Boekbespreking	29
In de kijker	30

Editoriaal

RESPECT!

“Bij ‘vrouwen’ denk ik in eerste instantie aan ‘mijn moeder’ die mij en nog 7 andere broers en zussen gebaard heeft. Haar levensbestemming was destijds heel simpel: trouwen, kinderen krijgen, het huishouden doen en voor je (schoon)ouders zorgen. Ik kan niet zeggen dat ze onderdrukt werd door mijn vader (integendeel), maar hij was de kostwinner en zij had de grote verantwoordelijkheid over het gezinswelzijn. Een ongelofelijke klus die ze zonder managementsopleiding toch iedere dag georganiseerd kreeg. De was nam namelijk sowieso twee dagen in beslag, want een automatische wasmachine en droogkast hadden we niet. Voor 9 monden frieten of wafels bakken, nam ook al vlug een hele voormiddag in beslag. De wekelijkse busuitstap naar de markt was dan ook voor haar het enige moment van persoonlijke ontspanning. RESPECT!

De maatschappelijke evolutie van de vrouw hebben we binnen ons gezin zelf kunnen ervaren. Mijn drie zussen, geboren tijdens en kort na WO II, werden automatisch vanaf hun 14de naar de fabriek gestuurd en werden geacht om na de dagtaak ook nog mee in het huishouden te helpen. Tijd voor hobby's of sport was er niet. De broers mochten echter wel al verder studeren. Daartegenover kon mijn jongste zus, geboren in de vroege jaren vijftig, wel een eigen carrière uitbouwen en zelf kiezen hoe ze haar leven wilde inrichten.

En zo kom ik in tweede instantie aan bij ‘mijn vrouw’. Zij komt uit een arbeidersgezin met vader als alleenverdiener. Studeren mocht, maar aan gezien het gezin het financieel niet breed had, kon dit enkel met de nodige ernst en inspanning. Deze kans heeft ze met beide handen gegrepen. Ambitieuze als ze is, wist ze carrière, gezin, hobby's en vrijwilligerswerk te combineren en wist ze zich als vrouw binnen haar vakgebied van het laagste tot het hoogste niveau op te werken. Voor haar betekent emancipatie dan ook: vrijheid, gelijkheid, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. RESPECT!

Sinds we met pensioen zijn, wil ze zich naar eigen zeggen ‘demanciperen’. Een begrip dat niet in Van Dale beschreven staat, maar dat inhoudt dat ik als man des huizes nu o.a. mee de afwas mag doen, mee mag schoonmaken, mee mag in kopen, mee de vakantiebestemming mag bepalen(?) en zelf mijn valies mag inpakken. Misschien hoogtijd dat ‘ik’ me anno 2019 als man ga (her)emanciperen.

Marc Van Muylem
voorzitter Vrijzinnig Huis Koksijde

 Word fan van Vrijzinnig Huis Koksijde op facebook!
www.facebook.com/vrijzinnighuiskoksijde

Nationale hulde aan koning Albert I en de helden van de IJzer

Deze speech werd voorgelezen door Lore Alleman (huisvandeMens Diksmuide) in naam van de vrijzinnige gemeenschap tijdens de 'nationale hulde aan koning Albert I en de helden van de IJzer' op 4 augustus te Nieuwpoort.

Beste mensen

Vandaag herdenken we de gruwel en de slachtoffers van de eerste wereldoorlog. Het onnoemelijk leed van tientallen miljoenen mensen die de dood werden ingejaagd, is een beschaving onwaardig. De levensomstandigheden in de loopgraven waren mensonterend, machinegeweren, prikkeldraad en loopgraven leidden tot massale slachtpartijen zonder terreinwinst. De tol van de oorlog is hoog geweest, niet alleen voor de soldaten, maar ook voor vele andere slachtoffers.

Ik denk aan het lot van de plaatselijk bevolking, de gewone man in de Westhoek, die zich -overvallen door het oorlogsgeweld- staande probeerde te houden in een land dat geteisterd werd door deportaties, werkloosheid en armoede. Ik denk aan vrouwen, wellicht de grootste vergeten groep in de geschiedschrijving van de Eerste wereldoorlog. We associëren de rol van verpleegkundige bij uitstek met vrouwen in de oorlog, maar er is meer. Door de afwezigheid van hun mannen kwam niet zelden de volledige zorg voor het huishouden bij hen terecht.

Ik denk ook aan de koloniale troepen. Uit maar liefst zestig verschillende hedendaagse staten kwamen zij, die tussen 1914 en 1918 omgekomen zijn. Het zorgde ervoor dat de Westhoek van de Eerste Wereldoorlog een multiculturele samenleving avant la lettre was. Arbeiders en soldaten kwamen uit alle uithoeken van de wereld: de Chinese republiek, Maghrebijnen, West-Afrikanen, Caraïben, Indiërs en vele anderen.

"Later, als alles zal voorbij zijn, zullen de Belgische en Franse vrouwen op de met frisse bloemen getooide grafsteden van hun gevallen mannen en zonen komen bidden; maar

wie zal er ooit neerknielen bij het verlaten graf van Mohammed of van Ibrahim in de Vlaamse aarde?" zo vroeg Cyriel Buysse zich af na een bezoek aan het front in 1916.

Ten slotte wil ik de aandacht vestigen op de vele Belgische vluchtelingen die in Frankrijk, Nederland of het Verenigd Koninkrijk verbleven. Stilstaan bij de mensen die gevlucht zijn tijdens de Eerste Wereldoorlog is bijzonder relevant voor onze huidige maatschappij. Nagaan en herdenken hoe Belgen destijds in hun vluchttoorden werden behandeld, is tegelijk reflecteren over het migratievraagstuk van vandaag.

Wereldwijd zijn 65 miljoen mensen op de vlucht voor conflicten in hun regio, het ontspoorde klimaat, voor vervolging omwille van hun geaardheid, hun geloof of net omdat ze geen geloof hebben.

En net nu worden opnieuw muren opgetrokken tussen 'wij, de goeden' en 'zij, de kwaden'. De ander wordt gezien als vijand, en niet langer als mens. Tegen dat soort tendensen moeten wij ons wapenen. Want elk mensenleven is van onschatbare waarde.

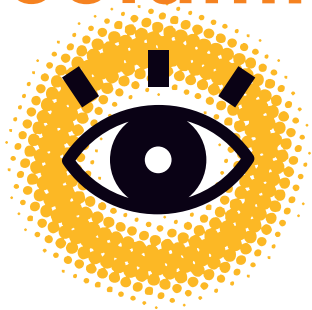
We zijn allemaal uniek en dus verschillend. Daarom hebben we elk onze opvatting van geluk en hoe het na te streven. Maar niets of niemand mag die onderlinge verschillen aanwenden om onze gelijkwaardigheid te ondergraven.

De samenleving is complexer dan ooit. Maar muren maken de samenleving niet eenvoudiger. Ze geven alleen maar die illusie. Een gevaarlijke illusie, bovendien. Een illusie die de vrijheid van mensen inperkt. Die verdeelt. Die gescheiden houdt wat samen veel meer kan bereiken.

Elke dag zou een uitdaging moeten zijn voor ons als mens om te werken aan vrede, door te spreken met elkaar, open, constructief, over verschillen heen. Door samen te streven naar een samenleving waarin iedere mens een plaats heeft. Een samenleving die zorg draagt voor de meest kwetsbaren. Een samenleving waarin elke mens over onaantastbare rechten beschikt om van het leven iets waardevols te maken.

Laat ons de nodige lessen trekken uit het gruwelijke oorlogsgeweld dat zich afspeelde in ons land en in de Westhoek in het bijzonder tijdens de Eerste Wereldoorlog. Laat ons blijven streven naar verdraagzaamheid en een solidaire samenleving waar de universele rechten van de mens voor iedereen gelden zonder enig onderscheid.

Dit vormt een permanente opdracht voor ons allemaal.

De kijk van ... Stephan

Als een man over vrouwen schrijft...

Over vrouwen schrijven, het is voor een man niet altijd evident. Je kan natuurlijk altijd een ode aan hen schrijven. Of ik echter talent genoeg heb om al die grote schrijvers die mij voor waren te evenaren, ik dacht het niet. Dus dat lijkt me niet zo'n goed idee. Wat het ook moeilijk maakt is dat vrouwen voor mij, en naar ik hoor, voor ongeveer elke man, altijd ietwat mysterieus blijven. Op zich is dat natuurlijk een godsgeschenk. Een mens waar geen sikkepit mysterie inzit wordt al vlug oersaai. Mijn drang om mezelf interessant te maken is evenwel niet van die aard dat ik op onderwerpen die ik niet ten volle begrijp mijn licht wil laten schijnen. Dat laat ik liever over aan mallotige losers op sociale media, of dronken tooghangers in obscure kroegen. Dus terug naar af. Uiteindelijk ben ik dan maar eens in de recente geschiedenis gaan grasduinen, altijd een bron van inspiratie.

Het werd niet direct een fraai beeld van hoe vrouwen maatschappelijk gediscrimineerd werden. Tot in 1948 hadden ze zelfs geen stemrecht. Sterker nog, tot in 1958 stond in een trouwboekje dat echtgenotes hun man moesten gehoorzamen. Vrouwen waren er blijkbaar in de eerste plaats om voor (de) kroost te zorgen. Studeren of buitenshuis werken was meestal uit den boze. Veel kansen kregen ze vaak niet.

Tegenwoordig weten we beter en hebben we, dankzij onder andere secularisering, uitstekende chauffeurs, ingenieurs, treinbestuurders, piloten, politici, artsen of zelfs universiteitsproffen van wat ooit het 'zwakke' geslacht werd genoemd. Als vrijzinnig humanist vinden we dat hopelijk de normaalste zaak van de wereld. Vrouwen komen van ver en hebben hiervoor een serieuze strijd moeten leveren. Het zal wel niet zonder slag of stoot gegaan zijn. Ik ben ze er eigenlijk best wel dankbaar voor. Hadden zij hun revolutie niet gewonnen, had mijn leven er zeker ook minder plezant uitgezien. Toch is er iets waarvoor ik ze wil uitnodigen eens goed over na te denken, vandaar dat ik even het woord tot de dames zelf richt.

Vrouwen komen van ver en hebben hiervoor een serieuze strijd moeten leveren. Het zal wel niet zonder slag of stoot gegaan zijn. Ik ben ze er eigenlijk best wel dankbaar voor. Hadden zij hun revolutie niet gewonnen, had mijn leven er zeker ook minder plezant uitgezien.

Wat ik – onder andere – niet begrijp aan u, is dat u in het algemeen taalgebruik zo sterk mannen achterna holt. Plots moeten we spreken van voorzitters en directeurs in plaats van voorzitters en directrices. Een vrouw als voorzitter van de rechtbank spreken we aan met mevrouw de voorzitter. Het woord geneesheer is onlangs nog verketterd en vervangen door arts om het uniseks te maken. Een nieuw woord in voege brengen, waarom niet geneesdame, was blijkbaar te moeilijk, en dit terwijl, geef het maar toe, het zoveel mooier klinkt, er zoveel meer glorie inzit. Mogen we niet weten dat een arts, een directeur, een voorzitter, een ambassadeur een vrouw is? Is er iets mis met chef kokkin

in plaats van chef kok, hoewel de smakelijkste maaltijden uit moeders keuken kwamen?

Het argument dat mannelijke woorden hier voor enige neutraliteit zouden zorgen is echt wel een hoop flauwekul. Alsof mannen ervan uitgaan dat een apothekeres slechte pillen draait, of dat directrices niet autoritair kunnen zijn. Geloof me, wij weten echt wel beter. U wilt vooroordelen wegwerken door ze juist in stand te houden. Vrouw-zijn, het is toch geen schande waar we er, omwille van de politieke correctheid

in onze taal, best het zwijgen toedoen? Wees fier op uw ontvoogding, maar cijfer uzelf toch niet weg. Door u te spiegelen aan mannen bevestigt u enkel uw ondergeschiktheid, de gruwel waar u zo hard tegen gevochten hebt. Een man zou toch ook nooit directrice of voorzitter genoemd willen worden. Stel je voor, geachte mijnheer de directrice. Ik mag er niet aan denken.

Straks zal ik wel weer reacties krijgen dat ik ze niet begrijp. Maar weet, dat is enkel voor de echte man weggelegd. Ik ga het dus maar als een compliment beschouwen, dat is het gemakkelijkste. Dan zullen zij op hun beurt zeggen dat ze mij niet begrijpen, net of dat dat iets nieuws is onder de zon. Als man over vrouwen schrijven, het is warempel niet evident.

Stephan Hungenaert

De Klapstoel

De klapstoel is de overkoepelende naam voor de ontmoetingsruimte, de kinderboetiek, de pamberbank en de taalbazaar.

- De **ontmoetingsruimte** is een plek waar je anderen kunt ontmoeten. Bezoekers spelen er kaart, rummikub, lezen de krant of slaan gewoon een praatje met elkaar. Vrijwilligers staan er klaar om een luisterend oor te bieden.
- De **kinderboetiek** verkoopt kwaliteitsvolle (tweedehands) kinderkledij van 0 tot 14 jaar.
- De **pamberbank** heeft tot doel het herverdelen van pamberoverschotten tot pakketten van 25 luiers.
- De **vrouwenklap** is een ontmoetingsmoment waar vrouwen elkaar leren kennen, een praatje slaan en samen iets eten.
- In de **Taalbazaar** praten vrijwilligers met anderstaligen Nederlands.

In de Klapstoel hoef je niets spectaculairs te doen ...

samen praten (taalbazaar), samen koken, een spelletje spelen...en toch maak je door dit alles een wereld van verschil.

Via mijn beroep ben ik in vele vormen van projectwerking getuimd. Nadat ikzelf binnen mijn loopbaan van 1997 tot 2003 een internationaal uitwisselingsproject (Comenius) met 3 buitenlandse partners uit Frankrijk, Spanje en Portugal verwezenlijkt had was ik me ten volle bewust van de meerwaarde van zo'n gebeuren.

Toen in 2013 de vluchtelingen crisis steeds dreigender werd, hoorde ik dat men op zoek was naar vrijwilligers, mensen die één avond in de week met één of meerdere vluchtelingen uit het opvangcentrum te Diksmuide een avond wilden doorbrengen. Om zo goed mogelijk te kunnen helpen, wilden we hen graag beter leren kennen. Tijdens een eerste gesprek stelden we vragen die peilden naar hun afkomst, schoolprestaties, verwachtingen en talenkennis. Zo voelden de deelnemers zich meer en meer verbonden met onze wereld en slaagden ze er geleidelijk in de kloof tussen beide werelden, de hunne en de onze, te overbruggen. De issues die we aan bod lieten en laten komen zijn bij voorkeur heel universeel en/of net heel lokaal. We bekijken samen tv-fragmenten en krantenartikels en sporen onze leerlingen aan tot het maken van een aantal toepassingen en/of oefeningen. Sedert kort werken we allen samen rond vaste onderwerpen zoals vrije tijd, de wereld van vandaag, afval en afvalverwerking, de bibliotheek, consumentenopleiding, en zo veel meer.

Toevallig en via een vriendin belandde ik op een woensdagavond in de Taalbazaar van de Klapstoel. Daar worden initiatieven georganiseerd om als anderstalige het alge-

meen Nederlands te oefenen. Iedereen kan zich hiervoor inschrijven. De bijeenkomsten lopen op woensdagavond van negentien tot eenentwintig uur. Als buddy help je mee om een nieuwkomer onze cultuur en gewoontes te leren kennen. Je hoeft niets spectaculairs te doen, gewoon de dingen die je met vrienden ook zou doen: praten, iets drinken, samen koken en een spelletje spelen. De klapstoel ondersteunt de vrijwilligers met advies en praktische tips. We kunnen ook gebruik maken van het didactisch materiaal van de klapstoel. Bladeren door de vele voorbeelden die je wekelijks aangereikt worden via de elektronische communicatie is alvast een meerwaarde om meer inspiratie en kwaliteitsvolle oefenkansen te organiseren. Bestaande initiatieven worden bijgestuurd door een nascholingsaanbod. Twee leerzame bijscholing gaven ons nieuwe boosts. We hebben er heel wat nuttige tips ontvangen die ik nu integreer in de wekelijkse ontmoetingen. Ja, zo heb ik Mohammed steak met frieten leren maken. Ik heb Hamza zijn eerste verjaardagsfeestje georganiseerd. Hij vertelde mij dat hij nog nooit in zijn leven zijn verjaardag had gevierd. Ik heb samen met een vriendin een taart gebakken en de tafel versierd. Hij was blij en tevens ontroerd.

Het voorbije jaar hebben we in het HuisvandeMens (een uitgelezen locatie) samen gekookt. Aan de hand van een eenvoudig stappenplan werden de bereidingen aangereikt. We maakten wraps, een frisse gazpacho, een Griekse moussaka en een Bretoense appeltaart. Het was motiveerend en een gelegenheid om elkaar beter en anders te leren kennen. Als dank en wederdienst hebben de migranten in het onthaalcentrum van Diksmuide voor ons gekookt naar aanleiding van het einde van de Ramadan. Het was bijzonder leerzaam, lekker, leuk, overvloedig en met enthousiasme bereid en georganiseerd. Enkel het tafelgebeuren was voor mij eerder moeilijk. Op de grond zitten om te eten... en dat op 75-jarige leeftijd is niet evident. Ook mijn minirok was een eerder verkeerde beslissing. Volgende keer...

Annie Decler

Werk de ongelijkheid weg bij migrantenvrouwen en -meisjes

Mannen vinden doorgaans sneller en beter betaald werk. Die kloof zien we zeker wanneer we met iemands afkomst rekening houden. We weten dat vrouwen van vreemde origine, ook al zijn ze hoogopgeleid, minder betaald worden. We zien ook dat vrouwen van vreemde origine veel meer dan anderen beroep moeten doen op een werkloosheidsuitkering.

Die vaststelling bevestigt het vermoeden dat het lage loon de kosten niet dekt die gelinkt zijn aan een job zoals de crèche of het transport. Zo compenseert dat lage loon het verlies van de werkloosheidsuitkering niet. Dit is de zogenaamde werkloosheidsval.

Laten we er even nog wat andere cijfers bij halen. Vrouwen verdienen gemiddeld jaarlijks 22 procent minder en ze krijgen veel minder vaak extralegale voordelen zoals een salariswagen. Dat gaat over één op vier vrouwen tegenover 44 procent mannen. Vrouwen moeten ook langer wachten op promotie en slechts 20 procent van de vrouwen is kaderlid tegenover 32 procent van de mannen. En hoewel vrouwen nu meer en vaker betaald aan de slag zijn, zien we dat ze 8,5 uur per week meer dan mannen bezig zijn met niet-betaalde klussen, zoals de zorg voor het huishouden en de kinderen.

Vrouwen met een migratieachtergrond moeten een dubbele hindernis overwinnen: ze worden ongelijk behandeld omdat ze vrouw-zijn, en omdat ze van vreemde herkomst zijn. Zo weten we –niet verrassend– dat een hoger diploma meer kansen geeft op werk. Uit cijfers weten we dat dit geldt voor personen van om het even welke origine en vooral voor personen van Belgische origine. Het zijn echter alleen de personen van Belgische origine die volop profiteren van de voordelen van een hoger diploma. Voor bijvoorbeeld personen van subsaharaanse herkomst geeft een hoger diploma hen niet evenveel kans op een job.

Een hoger diploma helpt je dan wel verder, maar je moet natuurlijk ook de kans krijgen om te studeren in het hoger onderwijs. We merken dat ongelijkheid begint aan de schoolpoort. Zo hebben leerlingen met arme ouders tot 14 procent meer kans om een B-atteest te krijgen dan leerlingen met dezelfde resultaten van wie de ouders het socio-economisch beter hebben. Ook bij leerlingen met een migratieachtergrond zien we hetzelfde: de kans dat die groep moet veranderen van studierichting of van school is tot 12 procent groter dan van kinderen zonder migratieachtergrond.

Onderzoek maakt hard dat meisjes van vreemde herkomst en die in armoede opgroeien minder gunstige attesten krijgen. Leerkrachten uit het technisch secundair onderwijs die op basis van de schoolresultaten van een leerlinge

twijfelen tussen een A- of B-atteest, geven vaker een B-atteest aan meisjes van vreemde herkomst en die in armoede opgroeien. Net als de leerkrachten uit het algemeen secundair onderwijs die op basis van de schoolresultaten twijfelen tussen een B- en C-atteest. Zij geven vaker een C-atteest aan meisjes van Belgische herkomst of leerlingen uit een welgesteld gezin. Die kunnen zo hun jaar in het ASO dubbelen en daarna gemakkelijker doorstromen naar hoger onderwijs.

We horen een positief geluid in de publieke sector. Die biedt alvast heel wat tewerkstellingsmogelijkheden voor mensen van vreemde origine. Maar ook hier blijken de jobs niet gelijk verdeeld te zijn. De administratie, het onderwijs en de zorg staan open voor vrouwen en mannen van vreemde origine en de sector van het openbaar vervoer vooral voor mannen van vreemde origine. En ook in het type overeenkomst stellen we grote verschillen vast naargelang de origine. 58,2 procent van de mensen van Belgische origine hebben een ambtenarencontract, terwijl dit minder het geval is voor Maghrebijnen (21,5 procent) en Afrikanen (15,2 procent). Mensen van vreemde origine hebben dus wel toegang tot de publieke sector maar veel minder vaak tot het betere ambtenarenstatuut.

U moet wel weten dat ons land formeel de gelijkheid tussen mannen en vrouwen goed geregeld heeft met allerlei wetten en regels. Beursgenoteerde bedrijven moeten nu zorgen dat een derde van hun bestuurders vrouwen zijn. De rits op de kieslijsten moet zorgen voor meer vrouwen in parlementen en in regeringen. Volgens de wet moet gelijk werk leiden tot gelijk loon. Dat neemt allemaal niet weg dat vrouwen, en zeker vrouwen met een migratieachtergrond, te maken krijgen met hardnekkige ongelijkheden.

Vooroordelen over socio-economische en etnische herkomst bepalen je plek in de samenleving. Die vaststelling is niet nieuw, en daarom een wake-up call die steeds luider en luider moet klinken. Meer inzicht in vooroordelen is cruciaal. Zo kunnen we ervoor zorgen dat leerlingen of werknemers op hun capaciteiten worden beoordeeld en niet op waar ze vandaan komen.

Els Keytsman
directeur Unia

'Onze gemeenten moeten meer doen zodat vrouwen er zich thuis voelen'

Een gelijkekansenbeleid V/M zou in iedere gemeente een prioriteit moeten zijn. Zo'n beleid is niet alleen cruciaal om duurzame stedelijke ontwikkeling te verwezenlijken, maar ook om tegemoet te komen aan de vele internationale verdragen en overeenkomsten waarin gelijke rechten en vrijheden van vrouwen vastgelegd zijn.

We horen al te vaak dat gemeenten op zichzelf niet slagkrachtig genoeg zijn om een efficiënt en effectief gelijke kansenbeleid uit te werken en uit te voeren, maar dat ontslaat hen niet van de verantwoordelijkheid om gelijke toegang tot de openbare ruimte, gelijke dienstverlening en gelijke toegang tot besluitvorming waar te maken. Heel wat groepen - vrouwen, ouderen, personen met een handicap - botsen immers op meerdere obstakels waar gemeentebesturen wél iets aan kunnen veranderen. Daarbij denken we aan schijnbaar voor de hand liggende voorbeelden zoals een beperkte toegang van openbare gebouwen voor rolstoelgebruikers, maar evengoed aan de quasi onzichtbare, historisch gegroeide dynamieken die onze sociale omgang en de infrastructuur van onze steden en gemeenten nog steeds mee bepalen.

Eén van de obstakels is de historische scheiding van het

publieke en private domein. Tot vandaag werkt het idee door dat de publieke ruimte - en de bijbehorende besluitvorming - toebehoort aan mannen. Zo blijven lokale besturen onevenwichtig samengesteld en is er allerminst sprake van een gelijke toegang tot besluitvorming. In 2017 waren slechts 13,7% van de burgemeesters en 36% van de gemeenteraadsleden vrouwelijk. En hoewel vrouwen en mannen evenredig vertegenwoordigd zijn op kieslijsten, raken vrouwen minder makkelijk verkozen en betrekken ze minder uitvoerende mandaten.

Vanuit die historische scheiding kun je ook het gebrek aan toiletten die voor vrouwen en personen met een handicap toegankelijk zijn verklaren. Uit een rondvraag die we in 2017 deden bij de Vlaamse gemeenten - op dat moment 307 - kregen we van slechts 129 gemeenten een antwoord. In 39 van die gemeenten zijn er geen toiletten voor vrouwen, 68 gemeenten gaven aan dat vrouwen gebruik kunnen maken van toiletten in gemeentebouwen (gemeentehuis, bibliotheek, sportzaal), 37 gemeenten beschikken over één of meerdere toegankelijke toiletten in de openbare ruimte en 62 gemeenten beschikken over toiletten toegankelijk voor vrouwen én personen met handicap.

We willen niet zeiken, maar het gebrek aan publieke toiletten in Vlaanderen zorgt voor veel meer dan overlast door wildplassen. Geschikte toiletten zijn niet alleen belangrijk voor de gezondheid, maar ook voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte en deelname aan het sociale, culturele, economische en politieke maatschappelijke leven. Het ontbreken van toiletten beperkt vrouwen, ouderen en personen met een handicap danig in hun bewegingsvrijheid.

Een laatste obstakel dat we willen aankaarten is de seksuele intimidatie en geweld op vrouwen in de openbare ruimte. Talloze onderzoeken tonen aan dat vrouwen en meisjes meermaals te maken krijgen met deze fenomenen, van nagefloten tot aangerand worden. Deze incidenten voeden de perceptie dat de publieke ruimte onveilig is voor vrouwen en meisjes en beperkt hen opnieuw in hun

bewegingsvrijheid. Als gevolg hanteren ze namelijk vermijdingsstrategieën (bepaalde plaatsen vermijden of vermijden om alleen de woning te verlaten) en het internaliseren en normaliseren van seksuele intimidatie tot 'iets wat erbij hoort'. Dat laatste zorgt ervoor dat ze misdrijven niet rapporteren waardoor daders niet gestraft kunnen worden en de kans vergroot dat die hun gedrag zullen herhalen.

We willen niet zeiken, maar het gebrek aan publieke toiletten in Vlaanderen zorgt voor veel meer dan overlast door wildplassen.

Uiteraard ligt de verantwoordelijkheid bij de daders in kwestie. Uit onderzoek blijkt dat daders meestal mannen zijn die zich identificeren met een hypermasculiene en patriarchale cultuur en die doelbewust en gericht handelen. Misogynie, machtsmisbruik en een soort gevoel van 'recht hebben op' zijn hun belangrijkste motivaties. Er zijn echter ook factoren in de publieke ruimte die deze motivatie versterken, zoals zwerfvuil, verloederde panden, afgeslotenheid, kortom alles wat de indruk wekt dat de gebieden onttrokken zijn aan het gezag. Bovendien zien we in het straatbeeld nog al te vaak stereotiepe genderbenaderingen, van geseksualiseerde reclame tot het feit dat publieke standbeelden, pleinen en straten hoofdzakelijk naar mannen verwijzen en in sommige gevallen de aanwezigheid van prostitutiewijken. Gemeenten moeten én kunnen dus meer doen zodat vrouwen zich thuis voelen in de openbare ruimte. Zo ijveren we dat ze publieke toiletten opnemen in hun strategische planning en mobiliteitsbeleid om een betere sociale mix in de openbare ruimte mogelijk te maken. Op zijn beurt kan dat bijdragen tot een groter veiligheidsgevoel bij vrouwen en ouderen. Andere ingrepen in de infrastructuur kunnen het aanbrengen van verlichting en aanpakken van verloederding zijn. Daarnaast zien we lokale overheden ook graag concrete actie ondernemen tegen seksuele intimidatie, van gas-boetes tot apps om seksisme te melden.

Magda De Meyer
voorzitter Vrouwenraad

Vier vrouwen onder één dak

Laten we beginnen met onszelf even kort voor te stellen, ikzelf ben Sofie, 44 jaar en onderwijzeres ncz, mijn partner is Ann, 56 jaar en onderhoudsmedewerker in een school, samen kregen we twee dochters, Mirthe 13 jaar en Fé ook 13 jaar. Ze zijn geen tweeling. Hoe dat kan, komt later aan bod.

Mijn partner Ann en ikzelf leerden elkaar kennen via een gemeenschappelijke vriendin. Wij hebben nooit 'problemen' ondervonden bij het feit dat we 'toevallig' op vrouwen vielen. Voor onze ouders was het steeds belangrijk dat we gelukkig waren, dus stonden ze achter onze relatie. Ook in onze omgeving, onze straat hebben we eigenlijk nooit hierover vervelende opmerkingen gekregen. Wel is het zo dat sommige mensen het niet kunnen laten om ons twee toch te rubriceren in 'de man' en 'de vrouw' binnen onze relatie. Wat hen eigenlijk moeilijk lukt omdat we beiden er even 'vrouwelijk' uit zien of toch wat voor de maatschappij als 'vrouwelijk' wordt aanzien. Het feit dat ik met de hamer makkelijker aan de slag ga dan Ann heeft enkel te maken met het feit dat ik er gewoon handiger in ben. En omgekeerd, ook het naaien laat ik aan Ann over omdat ik daar niet de handigheid en het geduld voor heb. Maar zoals ik reeds aanhaalde, als mijn buurman mij ziet klussen dan is hij snel geneigd om op te gooien "Jij bent toch de man hé van jullie twee."

Voor ons beiden was het al snel duidelijk dat we niet met twee wilden blijven, we hadden een duidelijke kinderwens. We lieten ons informeren hoe zo een procedure in zijn werk gaat om via een donor zwanger te worden. Omdat we beiden de ervaring van het zwanger-zijn graag hadden meegemaakt was ons plan om eerst Ann te laten starten met de hormonen en behandeling en paar jaren later mijzelf.

De periode van de behandeling, de hormonen, het heen en weer rijden naar Gent, de talrijke onderzoeken, de vele gesprekken waren een zware periode. Maar bij een psycholoog moeten gesprekken ondergaan om na te gaan of je wel een 'goede ouder' zou zijn, dat vond ik pas zeer frustrerend. Het maakte mij heel erg boos dat ik het gevoel

had mij te moeten verantwoorden terwijl een traditioneel koppel dit niet hoefde te doen.

Bij een onderzoek bleek dat ik endometriose had en een cyste moest laten verwijderen in de baarmoeder. De arts zei dat het daarna een goede zaak was voor mij om zo snel mogelijk na de operatie om zwanger te worden. Zo komt het dat onze tweede dochter er iets sneller was dan het oorspronkelijke plan. Onze dochters hebben een leeftijdsverschil van 5 maanden, hebben dezelfde donor en zijn beiden door ons geadopteerd. Dat ik voor mijn eigen kind, maar door Ann geboren, een adoptieprocedure en cursus moest volgen is nog een ergernis vanuit die tijd. Gelukkig zijn deze ergernissen al vergeten en hebben we er enkel mooie dingen voor in de plaats gekregen. Onze meisjes dragen beiden de dubbele familienamen en vinden het zelf prima zo.

Natuurlijk sloeg, en slaat soms nog, de twijfel toe (maar dat heeft misschien elke ouder). Of we wel goed bezig zijn en of we hen wel alles kunnen bieden? Missen ze een 'vader' of mannelijke factor in hun leven? Voorlopig niet, hebben we de indruk, al kunnen we niet in de toekomst kijken. Zal het later in hun eigen relatie toch meespelen? Geen idee, maar dat zijn wel de dingen waarmee je bezig bent.

Vier vrouwen onder één dak... Andere vrouwen vragen weleens aan ons: "Goh dat is zeker makkelijk, zo zonder een vent?"

"Ik weet het niet," is dan steeds mijn antwoord.

Wat ik wel weet, is dat het in ieder geval 'gezellig' druk is elke morgen in de badkamer .

Sofie & Ann

Vechten voor vrouwenrechten

“Ik was héél wanhopig, op den duur at ik glaskorrels en hoopte dat ik daardoor zou sterven,” zegt de Afghaanse Masouda tijdens ons laatste gesprek in juni van dit jaar. Het was een tijd geleden dat we elkaar zagen. Masouda toch! Haar verhaal laat niemand onverschillig, behalve haar schoonfamilie.

Trouwens, laten vrouwenrechten ons onverschillig? Neen, absoluut niet. We blijven vechten! Toch hebben die gelijke rechten in ons land, in Europa, ons nog altijd niet tot een eindresultaat gebracht. Al heeft de Europese Commissie nu een vrouw, Ursula von der Leyen, als voorzitter, ze wordt met argusogen gevolgd, want ze is moeder van zeven kinderen! Kan ze dat wel aan? is de vraag. Stelt men die vraag aan een vader van zeven kinderen?

Al kunnen we al bij al niet klagen. Dat denk ik altijd als ik uit het vliegtuig stap bij mijn terugkomst uit Afghanistan. Oef, terug thuis, het stof even afslaan. Maar helaas, de gedachten, de herinneringen raak je niet kwijt. Misschien maar best ook, zo kan je getuigen. Er zijn nog zoveel plaatsen in de wereld waar vrouwen op een afschuwelijke manier worden onderdrukt. Ooit was ik getuige hoe meisjes en vrouwen in oorlogsgebied, bijvoorbeeld in het Omarska-kamp in Bosnië, op een gruwelijke wijze door verschillende mannen werden verkracht. Zonder dat men omkeek naar de gevolgen.

Ik was er getuige van hoe in Somalië kleine meisjes werden besneden. De moeder veegde troostend over het kopje van een vierjarig kind dat gruwelijk schreeuwde. Maar iedereen bleef bemoedigend en begripvol toekijken. Het moest nu eenmaal gebeuren. En vandaag is het nog altijd zo. Vandaag zijn vrouwen ook trouwens nog steeds handelswaar voor terroristen. Soms kan je hun lijden niet eens vatten.

De onderdrukking in Islamitische landen zoals bijvoorbeeld Saudi-Arabië en Afghanistan zijn anders. De onderdrukking van vrouwen wordt niet als misdaad, maar als normaal behandeld. Het zit in de cultuur en in de wet. “Vrouwen,” zei Sima Samar, toen ik in 2002 voor de eerste keer in Afghanistan bezocht, “vrouwen hier zijn niks meer dan stof.” Ik keek haar vreemd aan. Ze was tijdens onderhandelingen na 9/11/2001 door Amerika en Europa aangesteld om de vrouwenrechten in Afghanistan te herstellen(!) Ik geloofde haar niet, nu wel. Ondertussen moest Sima Samar vluchten. Gelukkig bracht ze het met haar talent tot internationale voorvechtster van mensenrechten. Maar niet in haar land.

VERHALEN

Waargebeurde verhalen geven die onterechte onderdrukkingen een meer begrijpelijk gezicht.

En zo is er het verhaal van Masouda, die in juni 11. plots aan de deur van het appartement van Moeders voor Vrede in Kaboel stond. “Masouda!” riep ik verwonderd. Ze zag er goed uit, droeg een allesomvattende sjaal en vloog in mijn armen. Een paar jaar al, had ik haar niet meer gezien. Ze werkte vroeger voor onze organisatie, leidde meisjes en vrouwen op. Ze werd in haar verhalen steeds vertrouwelijker tegen mij. “Hij komt nooit naar mijn kamertje,” zei ze. Met ‘hij’ bedoelde ze haar echtgenoot, een politiemann. Een huwelijk dat haar en zijn familie geregeld had. En zoals altijd moest het meisje bij de schoonfamilie gaan wonen. Ze werd naar een aparte kamer verwezen en kreeg tot haar grote ontreddeering geen kinderen. “Maar hij komt nooit naar mijn kamertje,” was haar uitleg. Men gaf haar nochtans de schuld. ‘Zij’ kon geen kinderen krijgen. Welke raad geef je dan aan een jonge Afghaanse vrouw die onder een boerka schuilt en niks van uitdaging of aantrekkelijkheid kan tonen? En zoals veel Afghaanse mannen, nam de politiemann een nieuwe piepjonge vrouw. Na een paar maanden was het meisje wel in verwachting. Maar helaas, ze verloor al na een vier maanden de baby. De familie ging niet om raad naar een dokter, maar naar de mullah.

“Er moet een heel slechte geest in jullie huis zitten,” was zijn verklaring. De familie moest niet lang nadenken. Die slechte geest kon niemand anders dan Masouda zijn. Ze werd geslagen, gemarteld, het begon met blauwe vlekken over heel haar lichaam en tenslotte werd een van haar armen gebroken. Toen ze probeerde zelfmoord te plegen, werd ze buitengegoid. Bij haar familie kon ze niet terecht, ze had tenslotte de familie-eer geschonden. “Een dochter die zoveel onheil brengt, kunnen we niet terugnemen,” zeiden ze. Moeders voor Vrede heeft haar naar een andere stad, bij een andere organisatie ondergebracht waar ze veilig was en kon herstellen. Na een paar jaar durfde ze nu opnieuw naar Kaboel komen.

De vrouwengevangenis in Pol e Charkhi in Kaboel is ook zo'n voorbeeld van het totaal negeren van vrouwenrechten. Momenteel zitten 175 meisjes en vrouwen in de gevangenis. Voor belachelijke misdaden. De meerderheid van de vrouwelijke gevangenen heeft zich schuldig gemaakt aan "seksuele delicten." Kussen in het openbaar, seks voor het huwelijk, noem maar op. Volgens één van de bewakers (de meeste zijn mannen) hebben de vrouwen wel degelijk iets op hun kerfstok: "If they didn't do anything wrong, they were not here," zegt hij altijd heel overtuigd.

Lida kijkt ons hoopvol aan, misschien kunnen we helpen? Helaas. "Ik was vijftien toen ik naar een feestje ging waar een paar jongens aanwezig waren. Ze dronken samen een blikje bier. (Alcohol is in Afghanistan ten strengste verboden.) De zedenpolitie was blijkbaar ingelicht over het feestje, plots vielen ze binnen en pakten me op, ik had net het blikje aan mijn mond. De jongens mochten gaan." Lida zit nu al twee jaar in de cel en moet nog vijf jaar uitzitten. Zeven jaar in de gevangenis voor een blikje bier! Lida toont ons verschillende brandwonden op haar arm, benen en boezem. "Van wie?" vragen we. Ze kijkt verschrikt naar de deur. "Er zijn hier veel bewakers," zegt ze angstig.

Je komt altijd overrompeld uit de gevangenis terug. Hoe is dit nu mogelijk? Er was tot verleden jaar zelfs geen gynaecologe in de gevangenis. Gelukkig heeft de First Lady, Rula Ghani, ervoor gezorgd dat er nu enkele dagen per week een dokter is waar de meisjes en vrouwen terecht kunnen.

ER IS OOK HOOP

Is het nu allemaal zo hopeloos? Neen. Is er mogelijkheid om in Afghanistan te vechten voor vrouwenrechten? Natuurlijk. Met veel geduld en diplomatie. Moeders voor Vrede kan er een heel positieve balans voorleggen. Twee ziekenzorgcentra, waar dagelijks tientallen vrouwen aanschuiven bij de vrouwelijke dokters. Alfabetiseringsklassen, waar meisjes en vrouwen die vroeger niet eens buiten mochten komen, nu kunnen leren lezen en schrijven. Het geeft altijd zo'n blij gevoel als je met hen praat. "Mijn wereld is helemaal veranderd," zeggen ze dan. "Ik kan zelfs een opschrift lezen!" Maar vooral de klassen waar jonge meisjes Engelse les volgen geeft veel hoop voor de toekomst. "Wij gaan het doen, wij aanvaarden die toestand niet meer," zeggen ze kordaat. "En wat wil je later worden?" vragen we dan. "Dokter, ingenieur, journalist," is het antwoord. Maar hoe gaan ze studeren? Daarom willen we in Kaboel een veilig studentenhuus oprichten. Waar meisjes echt aan hun toekomst kunnen werken. Afspraak met ouders en de universiteit is er al. Het zijn waardevolle stappen naar gelijke rechten.

www.mothersforpeace.be

Jennie Vanlerberghe

De tirannie van de openbare mening

Enige tijd geleden werd me gevraagd een commentaar te schrijven op een doctoraatscriptie die de vergelijking maakte tussen de prostituee zoals ze door Simone de Beauvoir in haar boek 'De tweede sekse' werd omschreven en de sekswerkers vandaag.

Het is niet evident een vergelijkende studie te maken tussen een welbepaald concept van vrijheid of onvrijheid, ontwikkeld in de jaren '30 en '40 van de vorige eeuw, in het kader van de verhouding tussen 'de man' en 'de vrouw' en hoe dat concept zich tot de situatie van sekswerkers anno 2019 verhoudt.

Daarenboven, is 'De Tweede Sekse' een beschouwing van een buitenstaander die kijkt naar 'het spel der seksen' en niet noodzakelijk de mening van de toenmalige sekswerker die dat spel onbewust uitdaagt, althans volgens De Beauvoir. Vermoedelijk zullen de toenmalige prostituees geen notie gehad hebben van de positie die De Beauvoir hun toedicht in verhouding tot andere vrouwen en in het bijzonder tot 'de man'. Terwijl de scriptie zich toespitste op de huidige actieve deelnemer om tot een objectief resultaat te komen en niet zozeer tot een subjectieve mening.

Het sierde de studente dat zij haar objectiviteit behield en de data voor zich liet spreken. Met een dergelijk onderwerp is dat in het huidig klimaat geen evidentie. In het kielzog van de derde feministische golf heeft er zich immers een visie op sekswerk ontwikkeld die hand over hand toeneemt, maar jammer genoeg kant noch wal raakt. 'Het abolitionisme'. Het opzet is simpel: 'Alle sekswerk moet verdwijnen.'

Dit is uiteraard niks nieuws. Prostitutie ligt als sinds mensenheugenis onder vuur. Wat wel nieuw is, zijn de argumenten. Doorheen de jaren '60 en '70, met de tweede feministische golf, werd het duidelijk dat men de strijd tegen prostitutie niet langer kon voeren met religieus geïnspireerde morele wapens. De toenemende secularisering had de slagkracht van die argumenten te zeer ondergraven. Ondanks het feit dat, tot op de dag van vandaag trouwens, de negatieve visie op sekswerk altijd het gevolg is van een religieuze morele visie op seks(werk), had men begrepen dat men op zoek moest naar andere argumenten. Het argument bij uitstek in die jaren werd dan ook 'de seksuele vrijheid van de vrouw'. Jammer genoeg voor de moreel geïnspireerde, werd toentertijd dat argument zowel tegen als voor sekswerk gehanteerd. Waar de contra's stelden dat prostitutie altijd onder dwang gebeurd en dus een aanval op de seksuele vrijheid van de vrouw, stelden de pro's dat het vrijelijk kunnen kiezen voor sekswerk precies de ultieme uiting is van (seksuele) vrijheid voor de vrouw. Dit laatste is trouwens, mits aan een aantal criteria is voldaan, volkomen in lijn met Simone De Beauvoir haar visie op prostitutie in De Tweede sekse.

Opnieuw moesten de contra's het onderspit delven. Het is nu eenmaal niet evident om een subjectieve morele opinie te vertalen in een objectief verhaal. Het leek er dan ook even op dat we stilaan op weg waren om sekswerk en sekswerkers te aanvaarden en een waardige plaats te geven in onze samenlevingen. Niets was echter minder waar. Aan het begin van de jaren 2000 stootten de contra's op een onverhoopt breekijzer: 'De strijd tegen Mensenhandel'. Een verbazingwekkend eenvoudige visie werd door de abolitionisten de wereld ingestuurd. 90% van alle slachtoffers mensenhandel zijn vrouwen die in de prostitutie worden uitgebuit. 100% van alle sekswerkers worden in de prostitutie gedwongen door mannen. Zij die denken dat ze het uit vrije wil doen, zijn ofwel te dom om in te zien dat ze uitgebuit worden of zwakzinnig. Conclusie: Zorg dat prostitutie verdwijnt en je lost het probleem van mensenhandel op. Simpel, toch? Maar, om elke verdenking van een onderliggende religieuze/morele agenda te omzeilen, maken we sekswerk zelf niet illegaal. Wie is immers de grote aanstichter? Wie roept mensenhandel in het leven? De klant! Laat prostitutie met rust, maar maak het illegaal om seksuele diensten te kopen. Het Zweedse model was geboren. De focus lag niet langer op de gevallen, immorele vrouw, maar kwam op de man te liggen. De perverse man die als klant vraagt naar seksuele diensten en de gewetenloze man die de vrouw herleidt tot koopwaar en als mensenhandelaar in die vraag voorziet. Met die insteek kon men uiteraard ook rekenen op de steun van bepaalde feministische strekkingen.

Los van het feit dat er ook mannen zijn die in de prostitutie worden gedwongen en dat er ook veel vrouwen aan het hoofd van prostitutienetwerken staan moeten we toch nog een aantal andere bemerkingen formuleren bij het Zweedse model.

Ten eerste, al sinds 2010 tonen de cijfers in België dat meer de helft van de slachtoffers van mensenhandel mannen zijn en dat seksuele uitbuiting maar goed is voor 35%. De grootste vorm van uitbuiting is economische uitbuiting. Deze trend zien we ondertussen ook bij de Europese en mondiale cijfers. Bij slachtoffers mensenhandel is de verhouding man / vrouw stilaan naar een 50/50 verhouding aan het verschuiven. De hoofdoorzaak van deze verschuiving is dat men eindelijk erkent dat ook mannen slachtoffer van mensenhandel kunnen worden. En, wie zoekt die vindt. Dus slachtoffers van mensenhandel zijn niet alleen vrouwen die seksueel worden uitgebuit. Daar zal de af-

schaffing van prostitutie dus weinig aan veranderen.

Ten tweede, mensenhandel is een misdrijf. Dat betekent dat mensenhandelaars per definitie onder de radar werken. Wanneer prostitutie getolereerd of geregulariseerd wordt zullen een aantal daders zeker hun kans wagen om slachtoffers in een vitrine te plaatsen, maar in prostitutiebuurten die onder goede controle staan duurt het zelden lang voor de politie ingrijpt. 90% van alle gedwongen prostitutie speelt zich dan ook af in de verdoken / illegale prostitutie. Klanten die daar gebruik van maken kunnen nu al vervolgd worden. Dus, prostitutie afschaffen zal bijzonder weinig indruk maken op deze daders en klanten aangezien zijn sowieso al in de illegaliteit opereren.

Ik heb trouwens nog geen enkele onafhankelijke studie onder ogen gekregen die enige correlatie, laat staan een causaal verband, aantoonde tussen een nationaal prostitutiebeleid en fluctuaties in de aantallen slachtoffers mensenhandel. Beide staan volkomen los van elkaar.

En ten derde, zoals steeds, vroeg niemand de mening van de sekswerkers zelf. En dat is precies wat onze doctoraatsstudente wel deed. Zijn er sekswerkers die bewust en vrijelijk kiezen voor hun job? Waarom kiest iemand voor sekswerk en wat zijn de gevolgen? Met andere woorden, hoe verhoudt elk individueel sekswerker zich tot haar sekswerk binnen de geslotenheid van haar werkplaats, wat zijn de concrete motieven die haar aanzetten tot sekswerk, hoe verhoudt zij zich tot haar sociaal maatschappelijke context als sekswerker en wat zijn daar de consequenties van haar keuze? Weliswaar, niet zozeer als 'vrouw' maar vooral als 'sekswerker', al dient gezegd dat haar 'vrouw zijn' ook op basis van haar werk beoordeeld en vooral veroordeeld zal worden door 'de anderen'. Dit zijn de meest dwingende factoren die haar individuele en zeer concrete beleving van vrijheid gaan bepalen.

Ondanks de relatieve kleine groep sekswerkers die ondervraagd zijn geweest en uiteraard de beperkingen die de terughoudendheid van raamprostitutie met zich meebrengen tonen er zich weldegelijk een aantal interessante resultaten.

De hamvraag in het kader van de vergelijking met 'De tweede sekse': Slaagt sekswerk er effectief in om de vrouw los te werken uit haar positie als 'de ander' of 'object', door een doorgedreven 'geobjectiverde' vrouwelijke seksualiteit als motor van de ontwikkeling van haar leven als project te hanteren en zich zodoende een eigen identiteit te ontwikkelen en tot subject te worden? En vooral spreken we dan over een vrijheid als vrouw of een vrijheid als sekswerker of beide?

Deze vraag, de beperkingen die een dergelijk onderzoek met zich mee brengen in acht genomen, wordt naar mijn gevoel wel degelijk beantwoord, al zijn de accenten enig-

zins verschoven sinds de jaren '30, '40 van de vorige eeuw. Ondanks de vrijheden die sekswerk financieel met zich meebrengen, toont dit onderzoek duidelijk aan dat er ook heel wat restricties zitten op die vrijheden. Dat de man nog steeds zijn rol speelt in de beleving van vrijheid bij de sekswerker, zeker in het kader van raamprostitutie, staat vast, maar het moge ook duidelijk wezen dat escorte werk daar toch grotendeels aan onderuit is gekomen. Het belangrijkste motief om sekswerk met vrijheid te vereenzelvigen en de hoofdreden waarom men die job uitoefent, zijn de financiële voordelen. Geld schept vrijheid en onafhankelijkheid. De grootse belemmering voor de vrijheid van de sekswerker blijkt helaas nog steeds 'de tirannie van de openbare mening' te zijn. Zij laat zich helaas nog steeds gelden en zij is nog steeds 'de allerhardste tirannie.' Het morele oordeel van de anderen. Dat is sinds de jaren '30, '40 niet veranderd.

Vandaag is het niet langer alleen de man die de vrijheid van de sekswerker beknot, maar vooral onze visie op de vrouwelijke seksualiteit. Het lijkt erop dat de vrouw zich steeds meer heeft weten te handhaven als subject, al is de strijd zeker nog niet gestreden. Maar de seksuele vrijheid van de vrouw blijft een heikel punt. En daar voeren vreemd genoeg de vrouwen zelf hoge woord. Het probleem van de vrijheid van de vrouw ligt niet langer bij haar vrouw zijn in verhouding tot de man die haar onderdrukt en uitbuit, maar bij de vrouwelijke seksualiteit en hoe de vrouw met haar eigen seksualiteit mag omgaan. Daar zit de knoop en dat is waar de vrouw zichzelf tegenkomt en beperkt in haar strijd voor gelijkwaardigheid met de man. Een gelijkwaardigheid die ze als sekswerker financieel kan verwerven, maar nog lang niet maatschappelijk.

Het blijft de vraag in hoeverre onze samenleving in staat is om te accepteren dat er wel degelijk mensen zijn, het merendeel vrouwen, die bewust en met gegronde redenen kiezen voor sekswerk. Met andere woorden, kunnen we vrouwelijke seksualiteit moreel objectiveren in dezelfde mate als we dat kunnen voor de mannelijke seksualiteit? Zullen we ooit in staat zijn om de vrouw die vrijheid te gunnen? Ik hoop het, maar het is een vrijheid die de vrouwen op het einde van de rit aan zichzelf zullen moeten geven.

Klaus Vanhoutte
directeur Payoke

Genderbewust opvoeden

Bij ons thuis begint de zomer elk jaar opnieuw met een shopdag in de solden waarbij we onze pleegzoon -die tegen dan uit al zijn kleren is gegroeid- helemaal in het nieuw steken. Voor iemand die niet graag winkelt is dat sowieso al een heikele kwestie. Dit jaar kwamen daar ook nog eens babykleren voor ons jongste kindje bij. En dat blijkt een moeilijke, om niet te zeggen onmogelijke, opdracht als je je kinderen zo genderneutraal mogelijk wil kleden. Probeer in deze tijd maar eens jongenskleren zónder afbeeldingen van voertuigen of gereedschap op te vinden. Of babykleren zonder de woorden 'stoer' en 'lief'. Badjassen die zowel meisjes als jongens kunnen dragen. Tandborstels die niet roos met glitters of blauw zijn. Boekentassen, schoenen, kleurpotloden. Laatst vond ik in een babywinkel zelfs washandjes die zogezegd enkel voor meisjes waren. Alsof jongens ze niet zouden kunnen verdragen. Ik word stiepeltot van die onnodige 'genderisering'. Kinderen zijn kinderen, of het nu jongens of meisjes zijn.

M of V?

Waarom hebben we die lucratieve scheiding tussen jongens en meisjes nodig? Waarom moeten er kledingrekken voor jongens en kledingrekken voor meisjes zijn? Is het niet veel gemakkelijker als we die kleine franjes en vrouwelijke details op meisjeskleren en al die voertuigen op jongenskleren weglaten en gewoon volgens maat werken? Op zijn minst tot onze kinderen oud genoeg zijn om zelf te kiezen wat ze willen zijn. Op die manier dwingen we ze niet ongewild in een positie waarin ze zich eigenlijk niet thuis voelen. Of in een gender dat niet bij hen past.

In mijn ogen zou alles voor kinderen onder de 6 jaar volledig genderneutraal moeten zijn. Toen ik mijn kindje na de geboorte ging aangeven in het gemeentehuis, werd er meteen gevraagd of het een jongen of een meisje is. Dat vond ik een bijzonder moeilijke vraag. Ik had dat graag in het midden gelaten tot op het moment dat ie zelf kan kiezen. Maar dat kon niet, zo vertelde de vrouw van gemeentehuis, er moest een geslacht gekozen worden. Is er een piemel, dan wordt hij geboekstaafd als een jongen. Zwart op wit. Ik begrijp nog steeds niet waarom de overheid zo nodig moeten weten of er een piemel is of niet. Voor de statistieken? Om later een m of een v op die identiteitskaart te kunnen zetten, iets dat volgens mij ook compleet overbodig is? En dat zijn ook maar gewoon uiterlijke geslachtskenmerken. Laat ons eerlijk zijn, die m en die v zijn niet meer dan zomaar letters die verwijzen naar een lichamelijk eigenschap, niet naar wie we zijn. Er had evengoed een L of een R kunnen staan, als we meer belang zouden hechten aan de hand waarmee we schrijven.

Automatisme of brainwashing?

Veel mensen vinden dat ik me er gewoon bij moet neerleggen, dat ik niet zo hardnekkig moet tegenstribbelen en gewoon met de maatschappij moet leren meegaan. Dat ik niet zo rigide moet zijn, het is allemaal toch zo erg niet. En daar heb ik het moeilijk mee. Want wanneer diezelfde mensen me hoofdschuddend vertellen dat ze 'wel pro genderneutraliteit' zijn, maar dat hun jongens nu eenmaal van kindsbeen af automatisch naar auto's grepen en dat hun meisjes zélf alles in het roze wilden, vind ik dat vooral heel erg naïef. Als een jongen van jongs af aan wordt geconfronteerd met blauw, met auto's op zijn body's en met superhelden op zijn pyjama, is het niet in mijn ogen verwonderlijk dat hij daar ook zelf naar zal blijven grijpen als hij wat ouder is. Hij heeft immers nooit iets anders gezien. In hoeverre heeft hij dan écht zelf gekozen? Het is logisch dat een kind grijpt naar wat hij kent. Wordt hij dan niet gewoon onbewust gestuurd door wat hij ziet en kent? Zijn we onze kinderen aan het brainwashen zonder dat we er erg in hebben?

Bij schoolgaande kinderen wordt het alleen nog moeilijker. Er zijn pennen voor jongens en Pritt Sticks die speciaal voor meisjes werden ontwikkeld. Zou er naast de kleur nog een ander verschil zijn tussen de mannelijke en de vrouwelijke varianten van die producten? En hoe leg je je negenjarige uit dat hij niet wanhopig hoeft te worden, want dat de roze Pritt ook zijn kunstwerk hoeft te worden, want dat de roze Pritt ook zijn kunstwerk bij elkaar zal houden, ook al is hij een jongen? Waarom bestaat er plots jongens- Lego en meisjes-Lego?

Nog belangrijker: hoe praten kinderen met elkaar over de normen die ze aangeleerd krijgen? Want vanaf nu krijg je niet alleen te maken met het commerciële aanbod, maar ook met klasgenootjes wiens meningen gebaseerd zijn op de genderstereotypen van hun ouders. Zo durft onze pleegzoon er niet meer voor uit te komen dat zijn lievelingskleur roze is, 'want dat is alleen voor meisjes'. Vandaag heet zijn lievelingskleur daarom 'heel-erg-licht-rood', en waag het niet om hem daarin tegen te spreken. 'Hij is toch geen meisje zeker?'

Stereotiep denken

Het is duidelijk, de fout ligt niet alleen bij de commerce. Onze eigen invloed is groter dan we denken. We organiseren 'gender reveal parties' en we feliciteren kersverse ouders met hun 'stoere zoon' of hun 'schattige dochter'. Wie heeft er ooit gezegd dat zonen niet schattig en dochters niet stoer kunnen zijn? En waarom willen we dat onze dochters 'lief' en onze zonen 'flink' zijn? We willen niet dat onze zonen zich openbaar vertonen met nagellak en tijdens festiviteiten geven we ze specifiek en uitgesproken

speelgoed dat bij jongens past. We vragen onze kinderen wat ze later willen worden en hopen stevast op een antwoord dat enigszins binnen het plaatje van hun gender past. Onze dochter zien we nog steeds liever niet als mecanicien, onze zoon hoeft echt geen ballerina te worden. In plaats van aan te vechten dat het elftal in het vrouwenvoetbal nog geen derde verdient dan dat in het mannenvoetbal, geven we onze dochters liever de raad om geen voetbalster te worden.

We zijn zodanig beïnvloed door de genderstereotypen van onze huidige maatschappij dat we er zelf geen erg meer in hebben. We veinzen dat jongens en meisjes tegenwoordig gelijk zijn en dezelfde kansen krijgen. Of toch ongeveer. En dat is een probleem. Want als we willen dat onze dochters zich later evenwaardig voelen aan hun mannelijke collega's en dat onze zonen in het reine zijn met hun emoties, is er wel degelijk nood aan meer gendergelijkheid. En dan heb ik het niet zomaar alleen over dingen als het glazen plafond. We moeten onze kinderen evenwichtiger opvoeden, zonder al te veel belang voor gender of geslacht. Van kleins af aan.

Gelukkiger, opener en socialer

In 2017 wees een Zweeds onderzoek al uit dat genderneutraal opvoeden ervoor zorgt dat kinderen sneller zullen spelen met kinderen van het andere geslacht dan wanneer ze niet genderneutraal zijn opgevoed. De kinderen zijn socialer en zien de anderen vaker als een gelijke. Dat lijkt me een positieve manier om in het leven te staan. Of dat genderneutraal gedoe er niet voor zorgt dat onze kinderen verward geraken, vragen ongeruste ouders me wel eens. Absoluut niet. Onderzoeker Ben Kenward toonde in zijn onderzoek aan dat genderneutraal opgevoede kinderen nog steeds even goed het gender van een andere persoon herkennen. Ze scoren alleen lager op een maatstaf van genderstereotypering.

Laat onze dochters dus maar rustig voetballen en in de bomen klimmen. Laat onze zonen maar rondparaderen in prinsessenjurken en spelen met poppen. Het zal hen gelukkiger, opener en socialer maken. Dat wil niet meteen zeggen dat we plots alle vaste waarden hoeven omver te schoppen en de haren van onze dochters moeten afscheren. Het gaat hem er vooral hierover: jongen, meisje, iets tussenin of geen van beide, dat boeit eigenlijk helemaal niet. We geven om onze kinderen om wie ze zijn, niet om welk gender ze al dan niet bezitten. Laat ze dat vooral voelen.

Annelies Leysen

Lezing Michael Portzky 'Veerkracht, onze natuurlijke weerstand tegen een leven vol stress'

Organisator Bibliotheek en gemeente Koksijde ism UPV
Datum donderdag 3 oktober 2019
Uur 19u30 – 22u
Locatie bibliotheek Koksijde, Casinoplein 10 in Koksijde

Veerkracht is van het allergrootste belang bij wat er ook gebeurt in het leven (veranderingen, negatieve gebeurtenissen, een verlies, een burn-out, een depressie, enz.). Michael Portzky is klinisch psycholoog, erkend gerechtsexpert en nog veel meer. Als geen ander brengt hij zijn wetenschappelijke kennis en praktische ervaring over.
 Prijs: €6 (of €3 voor leden van de bibliotheek)

Info: Marc Mortier – 0475 97 21 98 – marc-mortier@telenet.be

Busuitstap 2019

Organisator: Vrijzinnig Huis Koksijde
Datum: zaterdag 5 oktober 2019
Uur: 9u verzamelen - terug rond 21 uur
Locatie: vertrek aan Vrijzinnig Huis Koksijde

Geleid bezoek met gids aan het bezoekerscentrum Westfront te Nieuwpoort, bezoek aan Duitse Militaire begraafplaats Vladslo, Middagvlucht: een smakelijk belegde boterham + volksspel, bedrijfsbezoek 't Kapelhof, De nieuwe appel: stoofvlees, frietjes en verse groentjes + volksspel. Op 10 september werden de inschrijvingen afgesloten.
 Prijs: €55 (incl. bezoek met gids, dranken, maaltijden, vervoer en fooi chauffeur)

Info: Marc Van Muylem – 058 51 90 94 – vanmuylem@skynet.be

Lezing Prof. Dr. Bart Dessem (UGent) 'China als regionale en wereldmacht'

Organisator: Vermeylenfonds Koksijde-Oostduinkerke i.s.m. UPV-Westkust
Datum: donderdag 10 oktober 2019
Uur: 14u30
Locatie: Vrijzinnig Huis Koksijde, Galloperstraat 48 te Koksijde

Is China de 'ontwakende reus' die dreigt de wereldorde te verstoren en te domineren? Dreigt Europa economisch en politiek verpletterd te worden tussen de VS en China? Een aantal brandend actuele onderwerpen.
 Prijs: €5, leden: €3 (koffie inbegrepen)

Vermeylenf()nds

Info: Marc Mortier – 0475 97 21 98 – marc-mortier@telenet.be

Huisgenoten: 'Feiten en fabels over gezonde voeding'

Organisator: huisvandeMens Diksmuide
Datum: donderdag 10 oktober 2019
Uur: 19u30
Locatie: huisvandeMens Diksmuide, Esenweg 30 te Diksmuide

Dagelijks krijgen we nieuws over (on)gezonde voeding voorgeschoteld. Welke adviezen kunnen we nog ernstig nemen? Hoe maak je het onderscheid tussen feiten en fabels? Marieke Vanneste, verbonden aan het Belgisch Centrum voor Evidence-Based Medicine, wijst ons de weg.
 Prijs: gratis – inschrijven verplicht (maximum 30 deelnemers)

Info: 051 55 01 60 - diksmuide@deMens.nu

Workshop 'Aan de slag met facebook' door Lieve De Cuyper

Organisator: Vrijzinnig Huis Koksijde
Datum: dinsdag 15 oktober 2019
Uur: 14u tot 16u30
Locatie: Vrijzinnig Huis Koksijde, Galloperstraat 48

Verkennen van de facebookomgeving, vrienden zoeken, privacy-instellingen, berichten plaatsen,... Voor bestuursleden van de lidverenigingen. Wees er snel bij, max 12 inschrijvingen.

Info: Marc Van Muylem – 058 51 90 94 – vanmuylem@skynet.be

Live in concert 'The Fabulous Moonrakers'

Organisator: Vrijzinnig Huis
Koksijde

Datum: vrijdag 18 oktober 2019

Uur: deuren vanaf 19u, aanvang optreden 20u

Locatie: Vrijzinnig Huis
Koksijde, Galloperstraat 48

The Fabulous Moonrakers is een Antwerps rhythm and blues/swing collectief, gevormd uit leden die allemaal hun sporen verdienden in andere bands. Ze gingen samenwerken, op zoek naar een nieuw geluid. En hier is het! Een gloednieuw team dat splinternieuw materiaal speelt. Of je nu danser bent of gewoon swingmuziek opneemt, zorg dat je deze show niet mist!

Prijs: €15, €12 in voorverkoop, kinderen -12 jaar: €6

Info: Marc Van Muylem – 058 51 90 94 – vanmuylem@skynet.be
Eddy Deboyser – 0473 89 39 14 – deboyser.eddy@skynet.be

Lezing Dr. Jan Seys (VLIZ) 'Denken over mens en natuur. De duurzame toekomst van het grootste natuurgebied: de Noordzee'

Organisator: Vermeylenfonds
Koksijde-Oostduinkerke i.s.m.
UPV-Westkust

Datum: donderdag 14 november 2019

Locatie: Vrijzinnig Huis
Koksijde, Galloperstraat 48 te
Koksijde

Een 'eigen kijk' op onze kust door een uitstekend spreker en geapprecieerd ambassadeur van het VLIZ. Een aantal goed gedocumenteerde verhalen die ons nader inzicht verschaffen over een aantal aspecten van kust en zee. Ook een stand van zaken bij verder onderzoek.

Prijs: €5 leden: €3 (koffie incl.)

Vermeylenfonds

Info: Marc Mortier – 0475 97 21 98 – marc-mortier@telenet.be

De Warmste Closet Sale

Organisator: huisvandeMens
Diksmuide, deMens.nu

Datum: zaterdag 30 november 2019

Uur: van 11u tot 18u

Locatie: De Geuzetorre,
Kazernelaan 1, 8400 Oostende

Koopjes doen, cava'tje drinken terwijl de kinderen zich amuseren én het goede doel steunen. Te mooi om waar te zijn? Nee hoor! Tijdens de Warmste Closet Sale koop je tweedehandskleding in goede staat tegen lage prijzen: 1-2-5-10-15 euro. De opbrengst gaat naar de TEJO-huizen in West-Vlaanderen, zij bieden gratis therapeutische hulp aan voor jongeren.

Psssst... tussen 17 en 18u. vliegt alles de deur uit aan halve prijs!

Prijs: gratis toegang

Info: 051 55 01 60 - diksmuide@deMens.nu

22e Winteractiviteit: ontdekkingsreportage over Iran en BBQ

Organisator: Vrijzinnig Huis
Koksijde **Datum:** zondag 1 december 2019

Uur: 11u – deuren open vanaf 10u30

Locatie: Vrijzinnig Huis
Koksijde, Galloperstraat 48 te
Koksijde

We starten met een schitterende ontdekkingsreportage gebracht door Frank De Leger over Iran (2de deel). Na de voordracht kan je deelnemen aan een verzorgde BBQ. Inschrijven uiterlijk op 15 november via Danie De Kimpe en het bedrag vooraf, uiterlijk 25 november, te storten op rekening Vrijzinnig Huis Koksijde BE 81 0012 6878 1824 – BIC: GEBA BE BB. Uiteraard kan je naar de presentatie komen zonder aan de maaltijd deel te nemen.

Prijs: gratis toegang - deelname BBQ: €29 / leden VHK €25 / kinderen -12j €12

Info: Danie De Kimpe - 059 30 65 30 - dekimpenelleke@gmail.com

Kookworkshop 'Veggie Vlaamse Klassiekers'

Organisator: huisvandeMens
Diksmuide

Datum: maandag 2 en dinsdag 3 december

Uur: 18u

Locatie: huisvandeMens,
Esenweg 30, 8600 Diksmuide

Wil je minder vlees eten en toch vol-au-vent, stoverij of balletjes in tomatensaus op tafel zetten? Dan is deze workshop echt iets voor jou. We koken, proeven en leren hoe we traditionele Vlaamse gerechten zonder vlees of vis kunnen bereiden. We organiseren 2 keer dezelfde workshop. Je schrijft je dus in voor 1 avond. (max. 10 deelnemers)

Prijs: €15 (kansentarief Uitpas: €3) ter plaatse betalen

Info: 051 55 01 60 - diksmuide@deMens.nu

Wereldlichtjesdag

Organisator: huisvandeMens
Diksmuide i.s.m. Stad
Diksmuide
Datum: zondag 8 december
2019
Uur: onthaal vanaf ? 18u30
kaarsjesmoment om 19u
Locatie: Provinciaal
bezoekerscentrum De
Blankaart, Iepersteenweg 56,
8650 Diksmuide

Op wereldlichtjesdag klokslag 19u steken mensen over de hele wereld kaarsen aan. De wereld wordt zo letterlijk even wat lichter voor mensen die een kind verloren. Heb je zelf een kind verloren? Of wil je rouwende families steunen? Steek dan ook een kaarsje aan en herdenk samen met ons ieder overleden kind.
Prijs: gratis toegang

Info: inschrijven via 051 55 01 60 - diksmuide@deMens.nu

Lezing Dirk Draulans 'beestenboel'

Organisator: Vrijzinnig Huis
Koksijde i.s.m. Vermeylenfonds
Koksijde/Oostduinkerke en
huisvandeMens Diksmuide
Datum: donderdag 12 december
2019
Uur: 14u30
Locatie: Vrijzinnig Huis
Koksijde, Galloperstraat 48 te
Koksijde

'Beestenboel' presenteert op humoristische wijze beesten, variërend van onzichtbare mijten die in je wenkbrauwen leven tot een eenzame Groenlandse walvis uit het hoge noorden die voor onze kust terechtkwam. De voordracht passeert langs soorten waarvan het mannetje als een speldenkop in het lichaam van een vrouwtje leeft of waarvan de jongen als ze bijna groot zijn hun moeder opeten. En als je wil weten wie de slimste vogel ter wereld is of wat het lelijkste dier op aarde is, moet je 'Beestenboel' zien.
Prijs: gratis toegang

Vermeylenf()nds

Info: vooraf inschrijven via Marc Van Muylem – 058 51 90 94 – vanmuylem@skynet.be

Opendeur

Organisator: Vrijzinnig Huis
Koksijde
Datum: zondag 22 december
Uur: 11u tot 15u
Locatie: Vrijzinnig Huis
Koksijde, Galloperstraat 48

Programma: Praatcafé, gastoptreden door Roland Desnerck met 'Oude Oostendse liedjes', infobeurs waarbij je je vragen kan stellen aan de enthousiaste medewerkers van het ontmoetingscentrum, de lokale vrijzinnige organisaties en de vrijzinnig humanistisch consultant van het huisvandeMens Diksmuide. Gratis pannenkoek met koffie/thee.
Prijs: gratis toegang

Info: Marc Van Muylem – 058 51 90 94 – vanmuylem@skynet.be

HV/OVM Koekelare-Diksmuide

In het vorige nummer van de Sprokkel hebben jullie kunnen lezen hoe succesvol het 50ste Lentefeest van 30/5/2019 is geweest.

Nummer 51 wordt al voorbereid en zal doorgaan op donderdag 21/5/2020 in de gemeentelijke feestzaal 'De Balluchon' te Koekelare.

Wat het thema van het feest wordt en hoe het zal worden uitgewerkt; daarvan houden we jullie op de hoogte.

André Laveyne
voorzitter HV/OVM Koekelare-Diksmuide

ZONDAGEN IN HET VRIJZINNIG HUIS KOKSIJDE

Elke zondag is het ontmoetingscentrum

open van 11u. tot 13.30u.

Ideaal voor een gezellige babbel en een drankje!

Workshop "Aan de slag met facebook"

DOOR LIEVE DE CUYPER,
COMMUNICATIEVERANTWOORDELIJKE
VRIJZINNIG WEST-VLAANDEREN.

Voor bestuursleden van de lidverenigingen.

Inhoud:

- Verkennen van de facebook-omgeving
- Op facebook via een tablet/gsm versus een laptop/computer
- Het verschil tussen een facebookprofiel, een facebookgroep en een fanpagina
- Een profiel en een fanpagina aanmaken en bewerken, een profielfoto en omslagfoto plaatsen
- Berichten bekijken en plaatsen
- Berichten van anderen delen
- Vrienden zoeken
- Privacy-instellingen aanpassen
- Vriendenlijsten - een bericht posten zichtbaar voor een bepaalde lijst

**DINSDAG 15 OKTOBER 2019 VAN 14U TOT 16U30
IN VRIJZINNIG HUIS KOKSIJDE.**

Gratis toegang.

Op voorhand inschrijven via vanmuylem@skynet.be
of 058 51 90 94.

Wees er snel bij! Plaatsen beperkt (max.12).

Breng een laptop en eventueel smartphone/tablet mee.
Geef een seintje indien je geen laptop hebt, dan zoeken we een oplossing.

Vijf vragen beantwoord over de LEIFkaart

Wat is de LEIFkaart?

Deze kaart, met formaat van een bankkaart, vermeldt over welke wilsverklaringen je beschikt. Bewaar hem in jouw portefeuille, zodat artsen en hulpverleners rekening kunnen houden met jouw wettelijke wilsverklaringen. Wat staat er op de LEIFkaart?

1. Jouw naam en rijksregisternummer
2. De kaart vermeldt over welke wilsverklaringen je beschikt.
3. Contactperso(o)n(en)
De kaart vermeldt ook de naam en het telefoonnummer van één of twee perso(o)n(en) die in het bezit is/zijn van jouw documenten.

Waarom een LEIFkaart aanvragen?

De wilsverklaringen euthanasie, uitvaart en orgaandonatie kunnen geregistreerd worden via de gemeente. Een ambtenaar voegt dan kosteloos jouw wilsverklaringen toe aan een nationale elektronische databank die zorgverleners 7 dagen op 7, 24 uur op 24 kunnen consulteren.

De negatieve wilsverklaring kan nog niet geregistreerd worden. Bekendmaking op een andere manier is dan ook onontbeerlijk. De LEIFkaart draagt hiertoe bij.

De LEIFkaart verwijst naar het bestaan van jouw wilsverklaringen, maar vervangt deze niet.

Hoe veel kost een LEIFkaart?

Dankzij de steun van deMens.nu en de IMD Brussel is de LEIFkaart gratis.

Hoe vraag ik een LEIFkaart aan?

Vraag jouw LEIFkaart aan via www.leif.be/leifkaart of neem contact op met huisvandeMens Diksmuide, 051 55 01 60, diksmuide@demens.nu.

Nieuw in ons aanbod! Laatste wensen, een planner voor je nalatenschap.

Veel mensen vergeten liever dat er ooit een einde komt aan hun leven. Heel begrijpelijk. Toch leidt iemand z'n dood soms tot verwarring, discussies en dilemma's bij de nabestaanden die op een emotioneel moment ook een aantal praktische zaken moeten regelen.

Wij, bij het huisvandeMens, ontmoeten vaak mensen in deze situatie. Bij de organisatie van een afscheidsplechtigheid, bij onze ondersteunende rouwbegeleiding of bij onze informatiegesprekken rond vroegtijdige zorgplanning: steeds vaker uiten mensen de behoefte om alles eens op een rijtje te zetten en zelf een stuk de regie over hun afscheid in handen te nemen.

Vanuit ons vrijzinnig humanisme dragen we zelfbeschikking hoog in het vaandel. Niets invullen voor een ander, maar ruimte creëren voor ieders unieke verhaal. We wilden aan deze groeiende vraag dus graag tegemoet komen: vandaar het laatste wensen-boekje. Beschouw het als een vorm van zelfzorg én zorg voor je nabestaanden.

Wat staat erin? Je kan heel wat zaken noteren omtrent de regelingen voor je uitvaart. Welke muziek je wenst. Welke kist/urne je wil. Wie je er graag bij wil hebben op je uitvaart. Of je voor bloemen kiest of iets anders. Je kan ook enkele financiële/materiële regelingen noteren. En wat er moet gebeuren met je sociale media accounts.

Jij vult zelf in wat je wil. Het kan een aanzet zijn tot gesprek met anderen en/of een hulpmiddel voor jezelf. Dit boekje kan een steun zijn bij het nadenken over wat jij zinvol vindt. Het boekje is gratis te verkrijgen bij elk huisvandeMens in West-Vlaanderen.

De Warmste Closet Sale

tweedehandskledij ten voordele van Tejo

ZA 30.11.2019

• **11u00 – 18u00**

**GEUZETORRE
KAZERNELAAN 1
8400 OOSTENDE**

facebook.com/huisvdmensdiksmuide

Vrijzinnig Huis Koksijde

Vrijdag 18 oktober 2019

Concert The Fabulous Moonrakers

Activiteit in samenwerking met alle lidverenigingen.

Dit concert van het een Antwerps rhythm and blues/swing collectief in Vrijzinnig Huis Koksijde is niet te missen. De leden van The Fabulous Moonrakers zijn: Erik Le Clerq op de contrabas, Jan Claes op gitaren, Bart Geysels op baritonsaxofoon, Jan Mortelmans op zang en Pieter Vansteenbeeck op drums.

Tijdens het optreden blijft de bar geopend en kan je van een extra hapje en drankje genieten.

Koop je kaarten* in voorverkoop aan € 12 bij Marc Van Muylem via 058 51 90 94 of vanmuylem@skynet.be of bij Eddy Deboyser via 0473 89 39 14 of deboyser.eddy@skynet.be. Kaarten aan de deur kosten €15 * maximum 90 plaatsen

Deuren open om 19u, aanvang concert om 20u

Zondag 1 december 2019

22e Winteractiviteit: ontdekkingsreportage over Iran en BBQ

Om 11u starten wij met een schitterende ontdekkingsreportage gebracht door Frank De Leger over Iran (deel 2). Na de voordracht kan je deelnemen aan een verzorgde BBQ.

Gratis toegang tot de voordracht - deelname BBQ: €29 / leden VHK €25 / kinderen -12j €12

Formule: Aperitief - BBQ (*) – water - 2 consumpties (wijn,

pils of frisdrank) - koffie en gebak

(*)BBQ: 1/2 worst, 1/2 witte worst, brochette, lamskoteletje, beenham, ribbetjes, groentebuffet, pasta, aardappelen, brood en sausjes.

Max. 90 personen. Indien je graag bij bepaalde personen aan tafel zit, dan hadden we dit graag vooraf geweten! Je kan dit via mail of telefoon laten weten.

Uiterlijk tegen 15 november (of tot volzet) inschrijven via de-kinpenelleke@gmail.com of 059 30 65 30 en het bedrag vooraf, uiterlijk tegen 25 november, storten op rekening Vrijzinnig Huis Koksijde BE 81 0012 6878 1824 – BIC: GEBA BE BB

Uiteraard kan je naar de presentatie komen zonder aan de maaltijd deel te nemen.

Donderdag 12 december 2019

Lezing Dirk Draulans 'beestenboel'

'Beestenboel' presenteert op humoristische wijze beesten, variërend van onzichtbare mijten die in je wenkbrauwen leven tot een eenzame Groenlandse walvis uit het hoge noorden die voor onze kust terechtkwam. De voordracht passeert langs soorten waarvan het mannetje als een speldekop in het lichaam van een vrouwtje leeft of waarvan de jongen als ze bijna groot zijn hun moeder opeten. En als je wil weten wie de slimste vogel ter wereld is of wat het lelijkste dier op aarde is, moet je 'Beestenboel' zien.

Aanvang: 14u30, gratis toegang. Organisatie: Vrijzinnig Huis Koksijde ism Vermeylenfonds en huisvandeMens Diksmuide.

Vooraf inschrijven via Marc Van Muylem – 058 51 90 94 – vanmuylem@skynet.be

Vrijzinnig Huis Koksijde

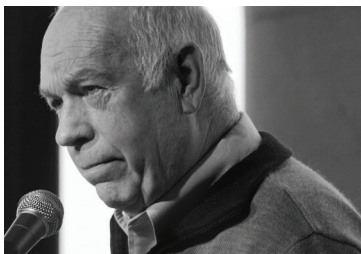
Zondag 22 december 2019 Opendeur

Op zondag 22 december 2019 houdt het Vrijzinnig Huis Koksijde van 11 uur tot 15 uur een opdeurmement. Wij willen hierbij onze werking in de kijker zetten en het vrijzinnig humanisme meer bekendmaken. De periode van de opdeurtag is niet toevallig gekozen. In midwinter, op 21 december, valt de kortste dag van het jaar en keert het licht terug. Dit wordt de winterzonnewende genoemd. Onze Keltische en Germaanse voorouders vierden de terugkeer van het licht op de kortste dag met het winterzonnewende-feest, het 'joelfeest'. Vrijzinnig humanisten hebben de traditie om deze viering verder te zetten. Ze betitelden ook 21 juni -wanneer de zomerzonnewende valt, de langste dag van het jaar- als de internationale dag van het humanisme. Deze 'dagen van het licht' staan symbool voor het optimisme dat het vrijzinnig humanisme kenmerkt, het geloof in de mogelijkheden van de mens om zelf zin te geven aan zijn leven. We wachten immers niet op een invulling van elders voor ons bestaan.

Stel je vragen aan de enthousiaste medewerkers van het vrijzinnig ontmoetingscentrum en de lokale vrijzinnige organisaties en geniet van een gratis pannenkoek met koffie of thee.

Gastoptreden door Roland Desnerck

Oostendenaar Roland Desnerck brengt samen met zijn stadsgenoot gitarist Peter Vanslambrouck een reeks oude liedjes van Oostende en de kust. Het is de bedoeling dat het een meezingmoment wordt. Vandaar dat de aanwezigen een bundel met de te zingen liedjes ontvangen. De meeste liedjes zijn grappig en er mag dan worden dat het een leuke middag wordt.

Gratis toegang. Info via Marc Van Muylem – 058 51 90 94 – vanmuylem@skynet.be

HV/OVM Koekelare-Diksmuide

Willem'sfonds Koekelare niet enkel een mannenbastion

Bij de stichting van Willem'sfonds Koekelare op 18 juli 1935 bestond het eerste bestuur van 5 personen enkel uit mannen.

Toen in 1960 het 25 jarig bestaan werd gevierd bestond het bestuur nog altijd uit mannen maar deze keer waren het er al 10. Maar in 1945 werd een jeugdkring van het WF opgericht en in het bestuur daarvan zetelden er al 4 dames. Ook werd er beroep gedaan op de dames van de mannelijke bestuursleden, zowel van de afdeling als van de jeugdkring om in te staan voor poppenkastvoorstellingen voor de kinderen van de leden en om op de avond van 10 november met een Sint-Maarten aan huis te gaan bij de kinderen van de leden met de nodige geschenken.

In 1964 volgde, onder de invloed van de opkomst van de televisie en de mogelijkheden van de mensen om zich zelfstandig met de auto te verplaatsen, een stagnatie. Het jaar voordien had ook de jeugdkring er het bijltje bij neergelegd.

In 1973 werd een nieuwe start genomen en de aangroei van leden was spectaculair: van 36 in 1973 naar 118 in 1976. Ook het bestuur werd vernieuwd en de dames begonnen daarin een prominente rol te spelen.

In 1975 werd het 40-jarig bestaan van de afdeling en tegelijkertijd de oprichting van een nieuwe jeugdkring onder de naam Jong-Willem'sfonds gevierd. Dit was de enige jeugdkring in West-Vlaanderen. In het bestuur ervan maakten de (jonge)dames de helft van de bestuursleden uit. Vastgelegd werd dat men maar bestuurslid tot de leeftijd van 30 jaar kon blijven. Het was immers ook een jeugdkring. Helaas heeft het Jong-Willem'sfonds maar 4 jaar kunnen werken dit omwille van omstandigheden die bij veel jongeren voorkomen zoals studies, beroepsbezigheden, huwelijk, verhuis, enz. Maar één van hun realisaties die in Koekelare algemeen gekend is is de heropbouw van de unieke, mooie kerkhofpoort in Bovekerke, bekostigd met de opbrengst van de succesvolle uitbating van het leegstaand café 'Havana' gedurende de batjesweek in Koekelare.

In 1985, ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan werd het

Afdeling Koekelare

bestuur gewijzigd. Nu kregen de dames ook grotere verantwoordelijkheden in het bestuur. Een ervan werd penningmeesteres, de meest belangrijke post inzake de financiële gezondheid van een vereniging.

Willemsfonds Koekelare bestaat nu 84 jaar. Op zijn hoogtepunt had de vereniging 205 leden. Door de opkomst van de moderne media zoals computer, internet, enz. waarvoor iedereen zelf de benodigde informatie kan opzoeken nam de belangstelling voor de informatieve activiteiten stelselmatig af. Nu is WF Koekelare maar een kleine vereniging meer, maar we houden ons staande. Dezelfde penningmeesteres van 34 jaar geleden zorgt ervoor dat we nog altijd financieel gezond blijven.

André Laveyne
voorzitter WF Koekelare

Willemsfonds

Afdeling Veurne - De Panne - Koksijde

Op vrijdag 6 september 2019 verzamelden 34 deelnemers stipt om 7u15 op het Stationsplein te Veurne voor de *jaarlijkse culturele busuitstap*.

Op het welgevuld dagprogramma stond als eerste stop het *Afrikamuseum* gepland.

Na een lekker kopje koffie in *Bistro Tembo*, op de 1e verdieping van de nieuwe uitbouw, kregen we een gegidst bezoek aan "*A blend of Central Afrika*". Na een bezichtiging van de tuinen en inplanting van het museum in de nieuwe uitbreiding zetten we rond 12u. onze dagreis verder richting Doornik.

Op de markt van Doornik was er tijd voor een *vrije lunch* of

Afdeling Veurne - De Panne - Koksijde

vrij bezoek aan het centrum of Belfort.

Daarna verzamelden de deelnemers terug voor een korte wandeling met gids naar het *Musée des Beaux-arts*. Het enige museum dat *Victor Horta* ontwierp.

In het naastgelegen *gemeentehuis* konden we de maquet-

te van het museum en de uitbreiding ervan bezichtigen. De architectuurwedstrijd voor renovatie en uitbreiding van het museum werd gewonnen door het architectenbureau Xa-veer Degeyter. Maar is jammer genoeg nog niet uitgevoerd.

In het toerismebureau konden we een keuze maken tussen een *filmvoorstelling* over de geschiedenis van de stad en een bezoek aan de Middeleeuwse kelder ofwel een kort bezoek aan de kathedraal. De kathedraal is net als het Belfort nu volledig gerenoveerd en uit de stellingen.

Op weg naar Tourcoing hield de bus nog even een tussenstop aan de historische Pont des Troux die deze winter zal afgebroken worden en nadien gelijkaardig herbouwd. Het gepaste ontwerp moet wel nog goedgekeurd worden.

Als afsluiter van deze welgevulde culturele uitstap wachtte er in het ons vertrouwd restaurant « *La Baratte* » ook nu weer een heerlijk *all-in avonddiner*.

Rond 23u. arriveerden we terug aan het station van Veurne en namen de deelnemers vermoeid, maar blij en voldaan afscheid van elkaar.

Eddy Deboyser
Reisleider
Bestuurslid WF Veurne-De Panne-Koksijde

MUSIC FOR LIFE 2019

2.724 euro, dat bedrag verzamelde vrijzinnig West-Vlaanderen vorig jaar ten voordele van de Katrol vzw.

In 2019 gaan we er opnieuw voor!

Dit jaar zamelen we geld in voor **TEJO**, Therapeuten voor Jongeren. Zij bieden therapeutische begeleiding aan voor jongeren tussen 10 en 20 jaar: gratis, anoniem, makkelijk bereikbaar, onmiddellijk en kortdurend. Er is een TEJO-huis in Brugge, Ieper, Kortrijk, Oostende en Roeselare.

- Wil je meewerken aan een warme en solidaire samenleving?
- Wil je de vrijzinnige waarden in de praktijk brengen?
- Vind je dat jongeren recht hebben op toegankelijke hulpverlening?

Doe dan mee met Music For life 2019 en organiseer een actie om geld in te zamelen ten voordele van TEJO (of een ander goed doel).

Neem contact op met het huisvandeMens in jouw buurt en laat weten welke actie je organiseert.

DeMens.nu telt alle ingezamelde bedragen door vrijzinnige organisaties op en trekt in december naar de warmste week.

Warme groeten,
de West-Vlaamse huizenvandeMens

Brugge, brugge@demens.nu, 050 33 59 75
Diksmuide, diksmuide@demens.nu, 051 55 01 60
Ieper, ieper@demens.nu, 057 23 06 30
Kortrijk, kortrijk@demens.nu, 056 25 27 51
Roeselare, roeselare@demens.nu, 051 26 28 20

Interview

met Luc Billiet en Geertrui Seys van TEJO Ieper

“Elk kind heeft recht op gezondheidszorg,” staat in het internationaal verdrag van de rechten van het kind, dus ook op geestelijke gezondheidszorg. Jammer genoeg komen veel kinderen en jongeren met psychische problemen niet bij de juiste hulp terecht: de wachtlijsten zijn lang, de drempel is hoog, privétherapie is duur. Hieraan wil TEJO (Therapeuten voor Jongeren) tegemoet komen. In een TEJO-huis kunnen jongeren tussen 10 en 20 jaar terecht voor een gesprek met een professionele therapeut. De begeleiding is gratis, anoniem, gemakkelijk bereikbaar, onmiddellijk en kortdurend. In West-Vlaanderen is er een TEJO-huis in Brugge, Oostende, Kortrijk, Roeselare en Ieper.

Vrijzinnig West-Vlaanderen is begaan met het welzijn van kinderen en jongeren. Daarom zamelen wij tijdens de warmste week geld in ten voordele van de TEJO-huizen in onze provincie. Om deze organisatie beter te leren kennen, ging ik langs in het TEJO-huis in Ieper. Daar werd ik warm ontvangen door Luc Billiet en Geertrui Seys, bestuursleden van TEJO Ieper.

Hoe is TEJO ontstaan?

Luc: “Ingrid de Jonghe richtte TEJO op. Zij is advocaat van opleiding, en specialiseerde zich in de jeugdadvocatuur. Zo kwam ze in contact met heel wat jongeren met psychische problemen. Dat motiveerde haar om psychologie te gaan studeren en een therapie-opleiding te volgen. Ze richtte in 2009 de vzw ‘jeugdtherapeuten zonder grenzen’ op, met als doel om hulpverlening toegankelijk te maken voor elke jongere. In 2010 werd dan het eerste TEJO-huis geopend in Antwerpen en in de jaren daarna volgden nog heel wat TEJO-huizen.”

Vanwaar het idee om in Ieper een TEJO-huis op te richten?

Geertrui: “In 2017 kwam Gwendy Moentjens, mede-oprichtster van TEJO Gent, spreken voor de Orde van den Prince. Dat is een taalgenootschap waarvan zowel Luc als ikzelf lid zijn. Gwendy’s betoog was heel inspirerend, ze vertelde ons een paar geanonimiseerde verhalen van jongeren, ... we werden er stil van.”

Luc: “We waren zo geraakt door die verhalen dat we dachten: ‘Hier in de Westhoek is er ook een nood.’ En we besloten om in Ieper een TEJO-huis op te richten. Vanaf dan ging het heel snel. Doordat ik in het bestuur van de Orde van den Prince zat, kreeg ik de coördinerende rol toegewezen bij de oprichting van TEJO Ieper. Geertrui werd onze PR-verantwoordelijke. In de warmste week werd geld ingezameld, daarnaast deden een aantal serviceclubs een gift. Dankzij het sociaal huis kregen we een pand ter beschikking, en binnen het jaar hadden we vrijwilligers gevonden.”

Werken jullie volledig op vrijwilligerskrachten?

Geertrui: “Ja. Iemand zei mij onlangs: ‘Dat kan toch niet! Therapeuten worden al te weinig betaald!’ Dat is specifiek aan TEJO, wij werken met therapeuten die hun werk een paar uur in de week gratis willen doen. Ook de mensen van het onthaal zijn vrijwilligers. Zij stellen de jongeren die binnenkomen op hun gemak, bieden iets aan om te drinken. Daarnaast doen ze administratief werk.”

Aan welke voorwaarden moet je voldoen om als therapeut aan de slag te gaan bij TEJO?

Luc: “In alle TEJO-huizen gelden dezelfde voorwaarden. Een diploma in psychologie of menswetenschappen is niet voldoende. Er wordt ook verwacht dat je een therapie-opleiding gevolgd hebt of tenminste een deel hiervan afgerond hebt. We geven de voorkeur aan de oplossingsgerichte therapie, maar ook mensen uit bijvoorbeeld de psychoanalytische stroming zijn welkom. “

Vanuit welke nood is TEJO ontstaan?

Geertrui: "We kregen in het begin wel eens de opmerking: 'Is TEJO wel nodig? Iedere school heeft toch een zorgcoördinator?' Maar sommige jongeren willen net niet bij die persoon aankloppen, omdat die dan misschien met de leerkrachten gaat praten, ze willen niet dat alles wat ze vertellen in hun schooldossier komt. Hier kunnen ze anoniem hun verhaal doen. Daarom kozen we er bewust voor om niet te dicht bij een school te zitten."

Luc: "De drempel naar zorgverleningsinstanties is hoog, denk ik. Je komt in een 'instelling' terecht. Hier kom je terecht in een huis dat er speciaal voor jongeren is en waar anonimiteit gegarandeerd wordt. Het is hier gezellig en huiselijk, dat is voor onze werking zeer belangrijk."

Geertrui: "Het enige wat een jongere die binnenkomt moet doen, is zijn of haar voornaam geven, dus geen adres, telefoonnummer of familienaam. Ze moeten geen goedkeuring hebben van hun ouders. Maar het gebeurt ook wel eens dat de jongere vergezeld wordt door één of beide ouders, dat vormt uiteraard geen probleem."

Kampen jongeren in onze provincie met meer psychische problemen dan in andere provincies?

Luc: "Uit een onderzoek van de KU Leuven bleek dat West-Vlaamingen niet méér suïcidale gedachten hebben, maar dat ze minder snel hulp zoeken,... en eerder overgaan tot het uitvoeren van hun plannen. Vooral de kust en de grensstreek scoren slecht op dat vlak."

Geertrui: "Ik denk dat mensen in andere provincies opener spreken over hun problemen. Hier komt men er niet snel voor uit dat het niet goed gaat."

Luc: "'Zwijgen en voortdoen,' hoor je wel eens. Hoewel ik denk dat er verbetering op komst is, ik merk dat de jeugd mondiger wordt."

Hoe komen jongeren terecht bij TEJO?

Luc: "We hebben geen lokale cijfers, wel op Vlaams niveau: 15% van de jongeren komt op eigen initiatief, 25% via familie en vrienden, 25% via leerkracht of CLB, 20% via ouders, soms komen de ouders zelfs mee, en 15% via andere hulpverleners, denk aan de huisarts, Centrum Algemeen Welzijnswerk,... Het gebeurt wel eens dat jongeren naar ons doorverwezen worden met problemen die echt niet voor ons zijn, bijvoorbeeld een jongere die heel suïcidaal is. Dan gaan wij met die persoon op zoek naar gepaste hulpverlening. We laten ze niet in de steek. Jammer genoeg zijn de wachtlijsten bij de meeste hulpverleningsinstanties lang."

Vind je dat de overheid voldoende inspanningen doet voor het welzijn van jongeren?

Luc: "TEJO wil de overheid erop wijzen dat er moet ingezet worden op heel laagdrempelige hulp zodat problemen niet escaleren. Er zullen natuurlijk altijd jongeren zijn die zwaardere psychische problemen ontwikkelen, maar we

zijn ervan overtuigd dat je veel problemen kan voorkomen door een sterk uitgebouwde onmiddellijke hulp, de zogenaamde 'eerste lijn'. Dit is nu niet het geval, het gros van de middelen gaat naar de residentiële hulp."

Geertrui: "Ik kreeg al eens de opmerking: 'Kunnen kinderen van tien jaar al op gesprek komen? Is dat niet veel te jong? Kinderen van tien hebben toch geen problemen?' Dat klopt helemaal niet. Denk aan pesten, overbevraagd worden, problemen thuis,... Als ze hiermee blijven zitten, worden de problemen alleen maar groter."

Luc: "We kregen zelfs al vragen van kinderen jonger dan tien,... We willen niet enkel op de overheid inspelen, maar ook verandering teweegbrengen in de maatschappij: luisteren naar jongeren, hun problemen niet opblazen, maar ook niet minimaliseren. Hen erkennen en ondersteunen. Dat gebeurt nu te weinig in bepaalde gezinnen, denk ik. En het gaat niet alleen over ouders, ook leiders in jeugdverenigingen kunnen bijvoorbeeld oog hebben voor de dingen waar jongeren mee worstelen."

Geertrui: "Soms snapt een jongere de essentie van het probleem niet. Door hierover te spreken kan hij of zij de situatie eens van een andere kant bekijken. Toen ik bijvoorbeeld lessen woord gaf, kon ik uit de teksten die de leerlingen schreven soms afleiden wat hun gemoedstoestand was. Ik praatte hier met hen over, en schreef soms teksten voor hen, over hen. Daardoor bekeken ze hun situatie vanuit een andere invalshoek."

Kan je voorbeelden geven van de problemen waarmee jongeren bij jullie aankloppen?

Geertrui: "Dat is heel divers: faalangst, pesten, rouwverwerking, relatieproblemen,... Sommige problemen kunnen heel 'klein' lijken, maar belemmeren de jongere in zijn of haar functioneren. Niet gelukkig zijn met je voornaam, bijvoorbeeld. Door hierover te praten kan voorkomen worden dat de situatie escaleert. Veel jongeren kampen met identiteitsvragen. Ik denk aan een meisje dat de volledige zorg voor broertje of zusje moet opnemen, dat haar moeder moet helpen, en dat zich dan afvraagt: 'Wie ben ik nu eigenlijk? Ben ik hier voor anderen of voor mezelf?'"

Luc: "Er komen ook jongeren langs met problemen in hun gezin. Spijtig genoeg zijn er nog steeds vechtscheidingen. Sommige ouders kunnen een echtscheiding moeilijk verwerken. Vroeger had je ellenlange procedureslagen in de rechtbank, met het vernieuwde echtscheidingsrecht gebeurt dat minder. Daardoor proberen sommige mensen hun ex te raken door de kinderen tegen hem of haar op te zetten. Dat is zeer problematisch voor de kinderen, want zij willen loyaal zijn naar beide ouders toe."

Hebben jullie de indruk dat de jongeren meer psychische problemen hebben dan vroeger?

Geertrui: "Ik denk dat het in ieder geval meer aan bod komt. Wat wisten wij vroeger van stress? Er werd veel verzwegen voor ons, twee ouders die niet overeenkwamen moest je betrappen op ruzies. Nu worden kinderen in de ruzies betrokken."

Luc: "Een tweede verklaring is dat jongeren niet meer met rust gelaten worden. Wanneer iemand vroeger bijvoorbeeld gepest werd op school, kwam die thuis of in de jeugdbeweging in een veilige omgeving terecht. Nu, met de sociale media, is er geen veilige omgeving meer."

Geertrui: "Ik heb de indruk dat dat pesten nu intenser gebeurt dan vroeger, er zijn meer kanalen waarlangs er gepest kan worden."

Luc: "Sociale media hebben hun voordelen, maar ook hun nadelen. Sommige jongeren worstelen met hun identiteit door het ideaalbeeld dat hier opgehangen wordt. Vrienden en vriendinnen delen foto's van hoe schitterend hun leven wel is, dat zijn slechts momentopnames, maar het lijkt hierdoor alsof alles op wieltjes loopt bij anderen,.... Er worden op die manier onrealistische verwachtingen gecreëerd."

Hoeveel jongeren komen op gesprek bij TEJO in Ieper?

Geertrui: "In het begin was er nog wat aarzeling bij de jongeren... Zo'n dingen moeten bekend worden door mond-aan-mondreclame: een jongere die zegt tegen een vriend of vriendin: 'Daar werd ik echt geholpen.'"

Luc: "Wij zijn open op maandagavond en woensdagmiddag, zo kunnen we wekelijks acht gesprekken aanbieden, sinds mei 2019 zitten die uren min of meer vol."

Wat kunnen jullie doen met het geld dat we inzamelen tijdens de warmste week?

Luc: "Voorlopig moeten we geen huur betalen, we hopen dat dit zo blijft. Daarnaast zijn er natuurlijk nog heel wat kosten die gedekt moeten worden. Zoals: verzekeringen, water, verwarming en elektriciteit, ICT-kosten, publiciteit -want het is belangrijk dat alle jongeren weten dat we bestaan-, het aanschaffen van therapeutisch materiaal zoals boeken, teken- en boetseermateriaal, ... De vraag naar gesprekken stijgt, we hopen om in de toekomst onze openingsuren uit te breiden en een extra therapieruimte in te richten. Daarvoor hebben we genoeg therapeuten én voldoende middelen nodig."

Geertrui: "We zijn blij met elke gift. Door een actie te organiseren ten voordele van TEJO, helpen jullie bovendien mee aan onze bekendmaking, en dat is van onschatbare waarde."

We doen ons best! Jullie doen mooi werk, ik wens jullie nog veel succes toe.

Meer info over TEJO vind je op www.tejo.be

Lore Alleman, huisvandeMens Diksmuide
Foto's: Sammy Roelant

Ann Engelen

16/06/1970 – 19/06/2019

Op 16 juni moesten wij heel onverwacht afscheid nemen van Ann Engelen. Ze was amper 49 lentes jong, te vroeg voor Ann om niet meer bij ons te zijn. Ann was met hart en ziel zaakvoerster van Sea Nat, een vakantieverblijf voor naturalisten in Oostduinkerke. Ze zette ook haar sterke schouders onder de opstart van Vrienden Der Blinden in Koksijde, een opleidingscentrum waar ondertussen vele blindengeleidehonden afstudeerden en hun weg vonden naar een baasje. Bovendien was Ann een zeer gedreven bestuurslid van het Vrijzinnig Huis in Koksijde. Ze hielp bij tal van activiteiten en was een graag gezien gezicht in Koksijde en omstreken.

We herinneren ons Ann als iemand die altijd een grote inzet en betrokkenheid toonde, een fijne dame met een lieve en warme persoonlijkheid. Kortom, iemand met het hart op de juiste plaats die door zoveel mensen gemist zal worden.

In naam van de Raad van Bestuur van het Vrijzinnig Huis Koksijde wensen we de familie en vrienden van Ann veel moed en sterkte bij dit trieste verlies.

DICK SWAAB

Wij zijn ons brein

Van baarmoeder tot Alzheimer

Naast het ontstaan van het heelal is er een ander gigantisch wetenschappelijk vraagstuk, namelijk: 'Hoe werken onze hersenen?'. Deze problematiek wordt grondig bestudeerd door Prof. Dr. Dick Swaab, een Nederlands hoogleraar en neuroloog, wiens werk door TROUW als volgt wordt omschreven "Het standaardwerk over het brein, en dat is niets te veel gezegd." Het werk omvat niet minder dan 22 hoofdstukken, telkens onderverdeeld in een aantal deelonderwerpen en behandelt zowat alles wat met het brein te maken heeft en kan hebben. Daarbij schuwt Swaab een scherpe stellingname niet en brengt hij vaak totaal nieuwe inzichten. Dick Swaab komt uit een select gezin; zijn vader was een vooruitstrevend gynaecoloog en zijn moeder verpleegster. Genetisch dus goed geprogrammeerd, maar bovendien nog gunstig beïnvloed door een aantal geregelde bezoekers van het gezin die in hun gesprekken revolutionaire standpunten innamen.

Meer dan 45 jaar hersenonderzoek heeft hij op zijn actief en bovendien een kijk op de veelheid van technieken en disciplines die in hoog tempo tot vele nieuwe inzichten leidden.

Meer dan een uitnodiging dus aan het adres van de lezers van De Sprokkel om hierop dieper in te gaan. Swaab schrijft dat de mens ter wereld komt met hersenen die door de combinatie van onze genetische achtergrond en de programmering gedurende de ontwikkeling in de baarmoeder uniek zijn geworden en waar onze karaktereigenschappen, talenten en beperkingen al voor een belangrijk deel zijn vastgelegd. In feite zijn wij ons brein, zoals de titel van het boek luidt. Door ons brein worden wij gestuurd en bestuurd. Het karakter van de mens zal slechts in beperkte mate worden meebepaald door de omgeving, het gezin en de opvoeding in het algemeen.

Zo is onze 'vrije wil' deels een illusie en worden de beslissingen voorbereid en genomen in onze hersenen, zonder dat wij ons daarvan bewust zijn. We hebben nochtans de indruk vrij te kunnen kiezen, vrij te kunnen beslissen, maar

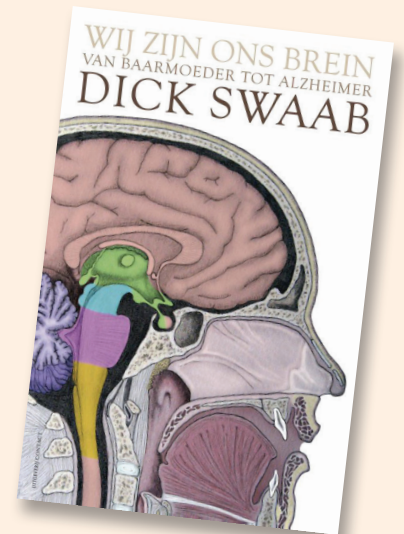
dit is niet zo. Deze vaststelling heeft grote gevolgen voor het beoordelen van het gedrag van mensen. Enkele voorbeelden die de vrijzinnig humanist bescijst zullen interesseren.

Als we reeds in sterke mate gedetermineerd zijn in en door ons brein, hoe moet de samenleving dan reageren op bepaalde handelingen die niet conform onze normen, waarden en wetten zijn? Indringende vragen aan het adres van de justitie.

Begrip wordt dus gevraagd voor de betrokken persoon; een symbolische straf om te tonen dat zijn/haar handeling verkeerd was, maar ook het aanbieden van zorg om herhaling te voorkomen. Dat voor wat de 'dader' betreft, maar ook de samenleving moet worden beschermd en dus dient in bepaalde gevallen tot internering te worden overgegaan, zonder daarom een strafrechtelijke sanctie uit te spreken.

Het brein in ontwikkeling bij kinderen is supergevoelig voor externe informatie. Dit is zo en het is bovendien bepaald door de evolutieleer, die stelt dat men om te overleven best de raad, het voorbeeld van de ouders en de onmiddellijke omgeving opvolgt. Dit om aan gevaren te ontsnappen maar met als gevolg dat ook andere informatie wordt opgeslagen. Zo bijvoorbeeld deze omtrent godsdienst, waarbij kinderen datgene wat de omgeving hen voorschotelt 'geloven' en aannemen. De keuze van school en type onderwijs is dus allesbehalve vrijblijvend. Dit terloops voor wie daar nog moest aan twijfelen. Recent ook nog de problematiek inzake de opvang en de maatschappelijke (re) integratie van de teruggekeerde 'IS-kinderen'.

Wat de seksuele geaardheid betreft is Swaab formeel: uit onderzoek blijkt dat een vroege programmering van onze seksuele oriëntatie in de hersenen gebeurt gedurende de ontwikkeling in de baarmoeder, waardoor deze oriëntatie voor de rest van het leven vastligt. Homoseksualiteit is dus geen keuze en kan zelfs 'natuurlijk' worden genoemd vermits ze ook in het dierenrijk voorkomt. Ook over transseksualiteit en

pedofilie heeft hij een interessante en onderbouwde mening.

Als hersenonderzoeker besteedt de auteur eveneens veel aandacht aan de hersenveroudering, de ziekte van Alzheimer en andere vormen van demantie.

In het hoofdstuk 'Hersenen en sport' rekent hij onverbiddelijk af met de bokssport. Deze brengt immers neurologische schade aan, onder meer gekenmerkt door waggelende gang, spraakstoornissen, ogen die heen en weer schieten, zo nu en dan een klassieke epileptische aanval en een gestoord bewustzijn bij knock-out, enz. In een aantal beschaafde landen, zo schrijft hij, is deze vorm van elkaar opzettelijk neurologische schade toebrengen al sinds enkele decennia verboden. Om over na te denken!

Wie er echt niet genoeg van krijgt -bedoeld wordt de lessen van Swaab- of wie eerst een levendige inleiding tot het boek verlangt, kunnen we verwijzen naar een aantal gesprekken met de auteur, die te bekijken zijn op YouTube. Hierin leren we de man kennen als een wijze en beginselvaste persoon, die uitkomt voor zijn wetenschappelijk onderbouwde ideeën en deze op een sprankelende wijze uiteenzet, vaak tot wanhoop van zijn tegenspelers.

Marc Mortier
voorzitter UPV Westkust

Wij zijn ons brein

Van baarmoeder tot Alzheimer

Dick Swaab

Eerste druk in 2010

Vijftigste druk in 2018

480 p

ISBN 978 90 467 0506 3

In de kijker

In hartje zomer vinden we Els Poublon in haar bureau van het GO! Diksmuide. "Ik ben dat helemaal vergeten dat je ging komen!", lacht ze. Een nieuwe afspraak maken hoeft niet. Het is net middag, ze neemt haar tas onder de arm en samen trekken we naar een zonnig terras op de Diksmuidse markt voor een hapje, een drankje en een fijne babbel over haar nieuwe job als directeur van de school.

Els Poublon

Els, stel je eens voor.

Ik ben Els, 38 jaar jong, gehuwd met Pieter en mama van twee meisjes van 8 jaar. Mijn hobby is reizen en mijn passie is het onderwijs, iets wat ik graag deel met mijn man. Meer dan de helft van de gesprekken thuis gaan over onderwijs gerelateerde kwesties. Wij zijn allebei ferm gebeten door die microbe!

Je hebt net een carrièreswitch gemaakt.

Dat klopt! Ik ben 15 jaar aan de slag geweest als leerkracht NC Zedenleer op de campus Minneplein in Ieper. Toen de vacature voor directeur van het GO! Atheneum Diksmuide vrijkwam, aarzelde ik niet. Ik solliciteerde en ik kreeg de job. Een grote uitdaging die ik met beide handen greep. Sowieso voelde ik dat het tijd werd om eens nieuwe horizons te verkennen, deze kans kwam dus als geopen.

Wat wil je graag meegeven aan je leerlingen?

Een kritische geest! Ze moeten zoveel mogelijk zelf zoeken naar de waarheid en hen daarbij laten leiden door inspirerende mensen. Ik vind het fijn als ze veel dingen in vraag stellen. Is dat wel zo? Hoe komt dat? Waar komt dat vandaan? Ze moeten de kudde niet volgen. Zelfs als iedereen ja zegt, mogen zij neen zeggen. Ten volle leven en je eigen keuzes maken, dat vind ik belangrijk.

Ik wil jongeren uitdagen om intrinsiek tot leren te komen en niet omdat ze een hoge score moeten of willen behalen. Al veroordeel ik de leerlingen die dat doen zeker niet! Maar toch hè. Als een leerling inziet dat leren een boeiende en verrijkende ervaring is, dan word ik daar gelukkig van. Leerkrachten hebben hierbij de belangrijke taak om leerlingen te prikkelen en te inspireren, ook voor vakken waar ze in eerste instantie niet zo geïnteresseerd of gemotiveerd voor zijn.

Wat is jouw motto?

Doe maar gewoon, het leven is al zot genoeg! Saai hé. (lacht)

Ben je ooit van mening veranderd over een fundamentele kwestie in je leven?

Ik denk dat van mening veranderen of jezelf en je ideeën in vraag stellen, on-

losmakelijk verbonden is met groeien als mens. Je mening wordt gevormd door je context en gebeurtenissen? 't Is belangrijk dat je die telkens aftoetst aan enkele fundamentele waarden en feiten. Eerlijkheidshalve moet ik er wel bij zeggen dat ik in een discussie met vrienden moeilijk mijn mindset kan aanpassen. Vaak zal ik mijn eigen visie tot de laatste noot verdedigen. Pas nadien zal ik geneigd zijn om toe te geven dat het ook anders kan. De aard van het beestje! Als jongere was ik vaak overtuigd van mijn eigen grote gelijk. Nu ik wat ouder wordt zijn die sterke overtuigingen minder aanwezig. Ik ben rustiger geworden en heb meer begrip voor mensen die niet hetzelfde denken als ik.

Wat is jouw link met vrijzinnig humanisme?

Ik ben vrijzinnig humanistisch opgevoed. Op mijn 6de nam ik deel aan het Lente-feest en op mijn 12de aan het Feest Vrijzinnige Jeugd. Mijn levensbeschouwing is altijd een belangrijk deel van mijn identiteit geweest. Mijn broer daarentegen, die helemaal dezelfde opvoeding kreeg, heeft helemaal niks met levensbeschouwing. Als tiener hadden de lessen NCZ een grote impact op mij, in die mate dat ik na mijn middelbare schoolcarrière besloot om moraalwetenschappen te gaan studeren in Gent. Als leerkracht NCZ was ik dagelijks bezig om jongeren te laten nadenken over hun levensbeschouwelijke identiteit.

Wat zijn je plannen voor de toekomst?

Mijn job is momenteel mijn grootste uitdaging. Het onderwijs en de maatschappij zijn volop in verandering. Het is een enorme uitdaging om een gepast antwoord te bieden op deze evoluties. Binnen het GO! Zijn we daar volop mee bezig. We willen zorgen voor uitdagend en kwalitatief onderwijs waar iedereen zijn plak kan vinden.

Maak je je zorgen over bepaalde dingen? Bijvoorbeeld maatschappelijke evoluties?

Ik kijk enthousiast uit naar de toekomst. We leven in één van de meest boeiende tijden van de geschiedenis. De wereld is in een stroomversnelling, en hoewel dit angst met zich mee kan brengen, denk ik dat we deze evolutie ook moeten dur-

ven omarmen en ervan moeten genieten. Mijn andere, pessimistische kant vraagt zich dan weer af of wij, mensen, hiermee wel kunnen omgaan. Zullen we ons laten vangen door de gevaren van de angst? Momenteel is het klimaat een hot item, deze problematiek zal een impact hebben op alle andere maatschappelijke domeinen. Maar zoals gezegd, ik ben een positief en ik zie onmiddellijk uitdagingen voor bijvoorbeeld de economie.

Hoe sta je tegenover 'de jeugd van tegenwoordig'?

Die bestaat al zolang de mensheid bestaat, toch? Het is net de rol van de jeugd om te schoppen tegen de schenen van onze terughoudendheid. Als volwassene zien we makkelijker het ruime plaatje, maar het zorgt ook voor een grotere terughoudendheid en een zeker scepticisme, je overziet alle risico's. Jongeren denken aan de wereld die voor hen ligt en ze gaan er ten volle voor, ze durven risico's te nemen. Enkel zo kunnen jongeren groeien en leren. Een maatschappij heeft dit nodig om te kunnen evolueren. Denk maar aan de klimaatmarsen van de jongeren.

Welke vrijzinnig humanistische waarden wil jij graag meegeven aan jouw kindjes?

Welke niet? Elke waarde speelt een bepaalde rol in het leven. Ik denk trouwens dat het niet alleen om vrijzinnig humanistische waarden hoeft te gaan, maar over universele waarden. Als ik er eentje zou moeten kiezen, dan denk ik aan een ruim begrip als vrijheid en het belang om mensen die vrijheid te geven zonder anderen te beschadigen. Vrijheid gaat gepaard met verantwoordelijkheid, respect en solidariteit, maar komt helaas heel makkelijk onder druk te staan.

De spaghetti komt op tafel! We kletsen verder... over onze kinderen, onze mannen en een gedeeld verleden als consultant/vrijwilliger in Vrijzinnig Centrum De Bezatse in Menen.

Bedankt voor je tijd en graag tot ziens, Els!

Nele Deblauwe
vrijzinnig humanistisch consultant

VUBorkest

o.l.v. Jurgen Wayenberg

Amor Mundi

Solist: Koenraad Botteldoorn (marimba)

Woord: Yoeri Lewijze / Ingrid Vanruten

Akademische Fest Ouverture | J. Brahms

Concerto for Marimba | E. Séjourné

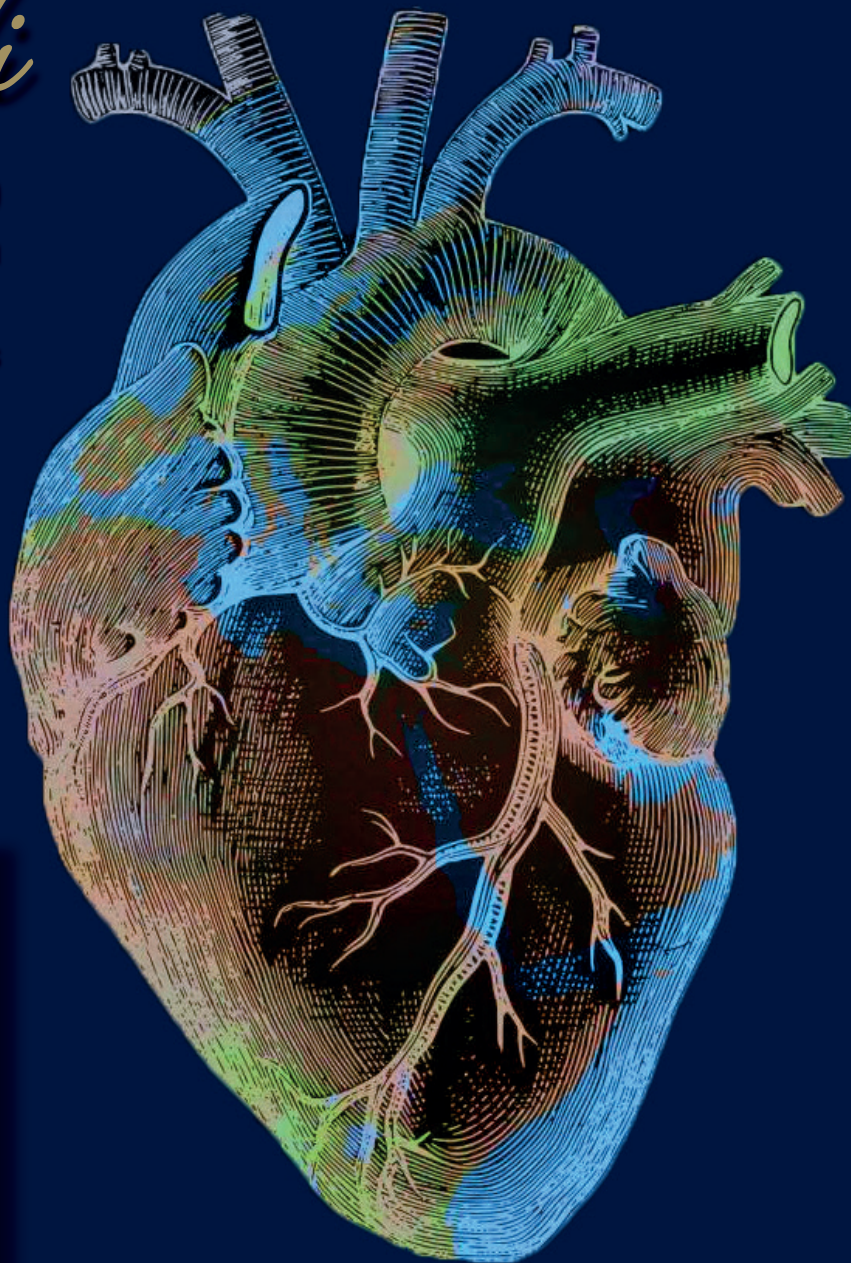
Rapsodie Dahoméenne | A. De Boeck

Cyber Conductor | Igudesman, Gürtler

West Side Story | L. Bernstein

Ellis Island Prologue | P. Boyer

Libertadores | O. Navarro

Zondag 1 december - 15u

Concertgebouw Brugge, 't Zand 34

Tickets € 12 / € 8 (kassa € 15 / € 10)

Info en reservatie (vanaf 19 augustus)

Ruim publiek via In & Uit Brugge:

www.ticketsbrugge.be

of aan de balie van het Concertgebouw

Intern publiek (vanaf oktober):

www.vub.ac.be/vuborkest

concerten@vub.ac.be

Met de steun en/of de medewerking van deMens.nu en de HuizenvandeMens, De Brugse Vrijzinnige Gemeenschap, Instelling Morele dienstverlening West-Vlaanderen, het Vermeylenfonds, het Willemsfonds, het Humanistisch Verbond, VLC's en VOC's, **50 jaar Oudstudentenbond VUB!** Vriendenkring Personeel VUB/EhB/UZBrussel, UZBrussel, Dienst CultuurVUB, Uitstraling Permanente Vorming vzw, het Masereelfonds.

met de steun van

west-vlaanderen
de gedreven provincie

**Bericht aan
de redactieleden**

JAARPLANNING - DEADLINES
Respecteer deze deadlines voor
het toesturen van gegevens:

Editie januari-februari-maart
Zondag 10 november

Editie april-mei-juni 2020
Zondag 9 februari

Vrijzinnig Huis Koksijde

Galloperstraat 48, 8670 Koksijde
Tel. 058 51 90 94
Gsm 0498 56 61 30
vanmuylem@skynet.be

huisvandeMens Diksmuide

Esenweg 30, 8600 Diksmuide
Tel. 051 55 01 60
diksmuide@demens.nu
www.demens.nu

Willem'sfonds Koekelare

contactpersoon: André Laveyne
Brugse Heirweg 17
8680 Koekelare
Tel. 051 58 07 41
andre.laveyne1@telenet.be

Willem'sfonds Nieuwpoort

contactpersoon: Maurice
Bellefroid, Recollettenstraat 41,
8620 Nieuwpoort | Tel. 058 23 60 56
Gsm 0475 66 43 42
info@willem'sfondsnieuwpoort.be

Willem'sfonds

Veurne-De Panne-Koksijde

contactpersoon: Ivan Winnock
Sasstraat 7, 8630 Veurne
Tel. 058 31 23 57
ivan.winnock@skynet.be

Vrienden van het GO! Westhoek

contactpersoon: Annie Decleer
14^e Artilleriestraat 7
8600 Diksmuide
Tel. 051 50 15 33
vriendengo.westhoek@gmail.com

**Humanistisch Verbond
Westhoek**

contactpersoon:
Anneleen Trogh
Sint Elisabethlaan 26
8660 De Panne
0494 85 12 27
anneleentrogh@hotmail.com

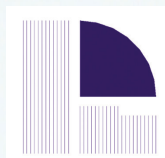
**Humanistisch Verbond
Koekelare-Diksmuide**

contactpersoon:
André Laveyne
Brugse Heirweg 17
8680 Koekelare
Tel. 051 58 07 41
andre.laveyne1@telenet.be

**Uitstraling permanente vorming
Westkust**

contactpersoon:
Marc Mortier
Astridplein 3-401
8670 Koksijde
Gsm 0475 97 21 98
marc-mortier@telenet.be

Comité vzw Panne Instituut

contactpersoon:
Eddy Deboyser
Duinhoekstraat 98
8660 De Panne
Tel. 058 41 22 19
Gsm 0473 89 39 14
deboyser.eddy@skynet.be

Vermeylenf()nds

Vermeylenfonds

Koksijde-Oostduinkerke

contactpersoon: Maurits
De Picker, Koninklijke Baan
190A/301, 8670 Koksijde
Gsm 0477 29 38 37
depicker.maurits@skynet.be

de mens.nu
is vrijzinnig humanistisch